ARCHIVAL POST

Musine Kokalari, the first convicted politician

Elimination of opposition elements in Albania, 1946

SECTION

Historical figures

PERIOD

1946 - 1983

The Sigurimi documentation for Musine Kokalari is part of the investigative-judicial file of the 37 defendants in January 1946. Immediately after the elections, they were arrested because they had spoken out against the new electoral law and had made attempts to postpone the first elections. Musine was part of the group that drafted a note addressed to the British mission to intervene with the Albanian Government to postpone the holding of the first elections in order to organize and prepare the opposition front against the Democratic Front. Musine's documentation in the Sigurimi files belongs to the period 1945-1983, throughout her entire life lived under the communist regime.

DISIDENCE

CONTENT #1

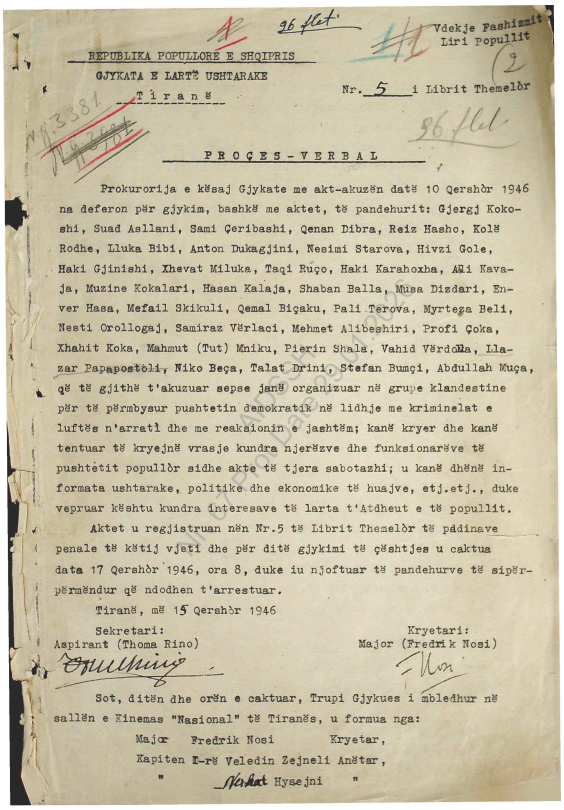
The judicial process and sentencing of Musine Kokalari

In the Archives of the Authority for Information on the Documents of the former State Security (AIDSSH), documents concerning Musine Kokalari are preserved in two main fonds: the investigative-judicial fund and the operational fund. Investigative-judicial file no. 10815.A-1946 is related to the well-known trial of the “first Albanian opposition,” in which 37 individuals were tried, among them Musine Kokalari, as chairwoman of the Social-Democratic Group and co-founder of the organization “Democratic Union.” The trial was held at the premises of the Kinema Nacional, starting on June 17, 1946, and lasted 15 days. It turned into a politically staged public event, broadcast throughout the country via loudspeakers and radio. The judicial panel consisted of Major Frederik Nosi, Captain Valedin Zeneli, Nexhat Hyseni, and secretary Thoma Rino, while the prosecutor was Nevzat Hazedari. By decision no. 5, dated July 2, 1946, the High Military Court sentenced Musine Kokalari to 20 years in prison. She served 16 years in various prisons and then 19 years in internal exile, spending most of her life in isolation, poverty, and persecution. Personal file no. 2912 documents this long ordeal through surveillance reports, informants’ information, manuscripts, and personal materials. Musine Kokalari was the first Albanian woman writer, a highly educated intellectual, and a courageous voice of democracy and freedom of thought. She refused to renounce her political convictions and democratic ideals, facing the persecution of the communist regime with dignity. She died in internal exile in Rrëshen on August 13, 1983, but her figure remains today a symbol of moral resistance, civic courage, and intellectual steadfastness in Albanian history.

MEDIA #1

Media 1

MEDIA ITEMS #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPRIS
GJYKATA E LARTË USHTARAKE
Tiranë

Vdekje Fashizmit
Liri Popullit

Nr. 5 i Librit Themelòr

PROÇES-VERBAL

Prokurorija e kësaj Gjykate me akt-akuzën datë 10 Qershòr 1946 na deferon për gjykim, bashkë me aktet, të pandehurit: Gjergj Kokoshi, Suad Asllani, Sami Çeribashi, Qenan Dibra, Reiz Hasho, Kolë Rodhe, Lluka Bibi, Anton Dukagjini, Nesimi Starova, Hivzi Gole, Haki Gjinishi, Xhevat Miluka, Taqi Ruço, Haki Karahoxha, Ali Kavaja, Muzine Kokalari, Hasan Kalaja, Shaban Balla, Musa Dizdari, Enver Hasa, Mefail Skikuli, Qemal Biçaku, Pali Terova, Myrteza Beli, Nesti Orollogaj, Samiraz Vërlaci, Mehmet Alibeshiri, Profi Çoka, Xhahit Koka, Mahmut (Tut) Mniku, Pierin Shala, Vahid Vërdoba, Llazar Papapostoli, Niko Beça, Talat Drini, Stefan Bumçi, Abdullah Muça, që të gjithë t'akuzuar sepse janë organizuar në grupe klandestine për të përmbysur pushtetin demokratik në lidhje me kriminelat e luftës n'arratì dhe me reaksionin e jashtëm; kanë kryer dhe kanë tentuar të kryejnë vrasje kundra njerëzve dhe funksionarëve të pushtetit popullòr sidhe akte të tjera sabotazhi; u kanë dhënë informata ushtarake, politike dhe ekonomike të huajve, etj.etj., duke vepruar kështu kundra interesave të larta t'Atdheut e të popullit.

Aktet u regjistruan nën Nr.5 të Librit Themelòr të padinave penale të këtij vjeti dhe për ditë gjykimi të çështjes u caktua data 17 Qershòr 1946, ora 8, duke iu njoftuar të pandehurve të sipërpërmëndur që ndodhen t'arrestuar.

Tiranë, më 15 Qershòr 1946

Sekretari:
Aspirant (Thoma Rino)

Kryetari:
Major (Fredrik Nosi)

Sot, ditën dhe orën e caktuar, Trupi Gjykues i mbledhur në sallën e Kinemas "Nasional" të Tiranës, u formua nga:

Major Fredrik Nosi Kryetar,
Kapiten E-rë Veledin Zejneli Anëtar,
" Xhahit Hysejni "

INFORMATION

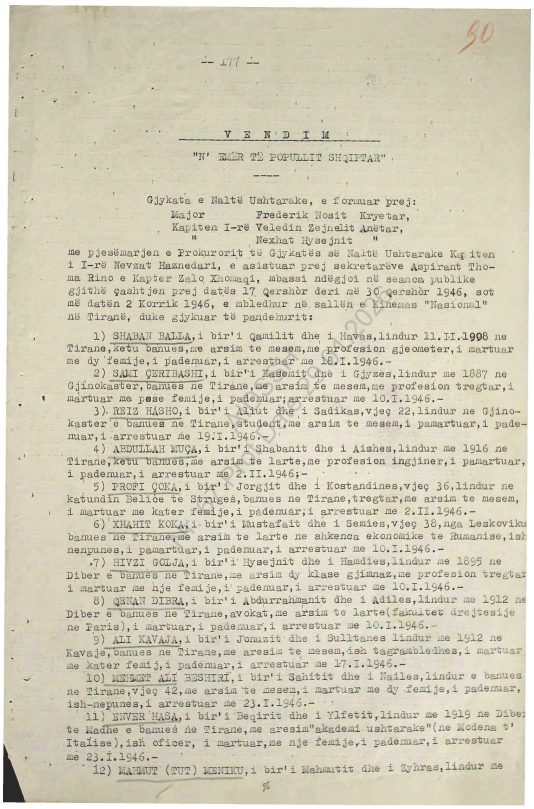
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 2

MEDIA ITEMS #1

-- 177 --

30

V E N D I M

"N' EMËR TË POPULLIT SHQIPTAR"

Gjykata e Naltë Ushtarake, e formuar prej:
Major Frederik Nosit Kryetar,
Kapiten I-rë Veledin Zejnelit Anëtar,
" Nexhat Hysejnit "

me pjesëmarjen e Prokurorit të Gjykatës së Naltë Ushtarake Kapiten i I-rë Nevzat Haznedari, e asistuar prej sekretarëve Aspirant Thoma Rino e Kapter Zaio Xhemaqi, mbassi ndëgjoi në seanca publike gjithë gjashtjen prej datës 17 Qershor deri më 30 Qershor 1946, sot më datën 2 Korrik 1946, e mbledhur në sallën e kinemas "Nasional" në Tiranë, duke gjykuar të pandemurit:

1) SHABAN BALLA,i bir'i Qamilit dhe i Havas,lindur 11.II.1908 ne Tirane,ketu banues,me arsim te mesem,me profesion gjeometer,i martuar me dy femije,i pademar,i arrestuar me 10.I.1946.-

2) SAKI ÇEKREZHI,i bir'i Hasanit dhe i Gjyzes,lindur me 1887 ne Gjinokaster,banues ne Tirane,me arsim te mesem,me profesion tregtar,i martuar me pese femije,i pademar,arrestuar me 10.I.1946.-

3) REIZ HASHO,i bir'i Allut dhe i Sadikas,vjeç 22,lindur ne Gjinokaster e banues ne Tirane,student,me arsim te mesem,i pamartuar,i pademar,i arrestuar me 19.I.1946.-

4) ABDULLAH NUÇA,i bir'i Shabanit dhe i Aishes,lindur me 1916 ne Tirane,ketu banues,me arsim te larte,me profesion inxhinier,i pamartuar, i pademar,i arrestuar me 2.II.1946;-

5) PROFI ÇOKA,i bir'i Jorgjit dhe i Kostandines,vjeç 36,lindur ne katundin Belice te Struges,banues ne Tirane,tregtar,me arsim te mesem, i martuar me kater femije,i pademar,i arrestuar me 2.II.1946.-

6) XHAHIT KOKA,i bir'i Mustafait dhe i Semies,vjeç 38,nga Leskoviku banues ne Tirane,me arsim te larte ne shkenca ekonomike te Rumanise,ish nepunes,i pamartuar,i pademar,i arrestuar me 10.I.1946.-

7) HIVZI GOLJA,i bir'i Hysejnit dhe i Hamdies,lindur me 1895 ne Diber e banues ne Tirane,me arsim dy klase gjimnaz,me profesion tregtar i martuar me nje femije,i pademar,i arrestuar me 10.I.1946.-

8) OSMAN DIBRA,i bir'i Abdurrahmanit dhe i Adiles,lindur me 1912 ne Diber e banues ne Tirane,avokat,me arsim te larte(fakultet drejtesije ne Paris),i martuar,i pademar,i arrestuar me 10.I.1946.-

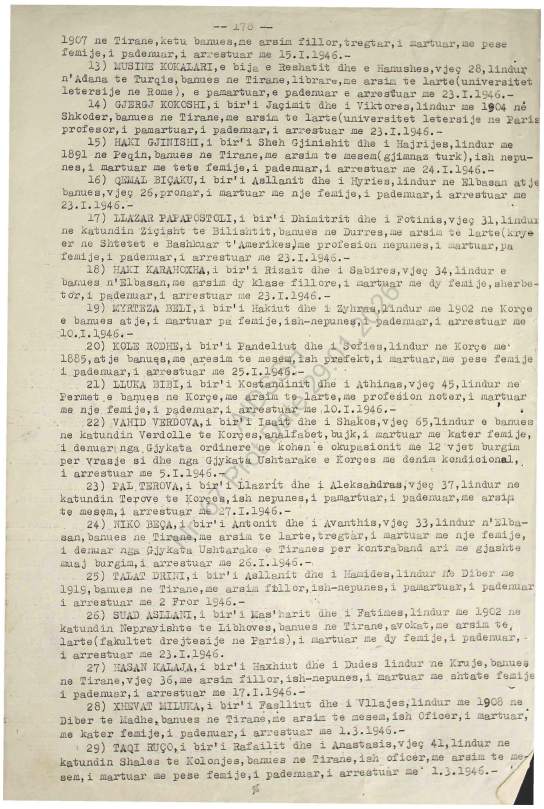
9) ALI KAVAJA,i bir'i Jonuzit dhe i Sulltanes lindur me 1912 ne Kavaje,banues ne Tirane,me arsim te mesem,ish tagrambledhes,i martuar me kater femij,i pademar,i arrestuar me 17.I.1946.-

10) MEHMET ALI BESHIRI,i bir'i Sahitit dhe i Nailes,lindur e banues ne Tirane,vjeç 42,me arsim te mesem,i martuar me dy femije,i pademar, ish-nepunes,i arrestuar me 23.I.1946.-

11) ENVER HASA,i bir'i Beqirit dhe i Ylfetit,lindur me 1919 ne Diber te Madhe e banues ne Tirane,me aresim"akademi ushtarake"(ne Modena t' Italise),ish oficer, i martuar,me nje femije,i pademar,i arrestuar me 23.I.1946.-

12) MAHMUT (ZUT) MENIKU,i bir'i Mahmutit dhe i Zyhras,lindur me

MEDIA ITEMS #2

-- 178 --

1907 ne Tirane,ketu banues,me arsim fillor,tregtar,i martuar,me pese femije,i pademar,i arrestuar me 15.I.1946.-

13) MUSINE KOKALARI,e bija e Reshatit dhe e Hamushes,vjeç 28,lindur n'Adana te Turqia,banues ne Tirane,librare,me arsim te larte(universitet letersije ne Rome), e pamartuar,e pademar e arrestuar me 23.I.1946.-

14) GJERGJ KOKOSHI,i bir'i Jaqimit dhe i Viktores,lindur me 1904 ne Shkoder,banues ne Tirane,me arsim te larte(universitet letersije ne Paris profesor,i pamartuar,i pademar,i arrestuar me 23.I.1946.-

15) HAKI GJINISHI,i bir'i Sheh Gjinishit dhe i Hajrijes,lindur me 1891 ne Peqin,banues ne Tirane,me arsim te mesem(gjimnaz turk),ish nepunes,i martuar me tete femije,i pademar,i arrestuar me 24.I.1946.-

16) QEMAL BIÇAKU,i bir'i Asllanit dhe i Kyries,lindur ne Elbasan atje banues,vjeç 26,pronar,i martuar me nje femije,i pademar,i arrestuar me 23.I.1946.-

17) LLAZAR PAPAFOSTOLI,i bir'i Dhimitrit dhe i Fotinis,vjeç 31,lindur ne Katundin Ziçisht te Bilishtit,banues ne Durres,me arsim te larte(kryeer ne Shtetet e Bashkuar t'Amerikes,me profesion nepunes,i martuar,pa femije,i pademar,i arrestuar me 23.I.1946.-

18) HAKI KARAHOXHA,i bir'i Rizait dhe i Sabires,vjeç 34,lindur e banues n'Elbasan,me arsim dy klase fillore,i martuar me dy femije,sherbetor,i pademar,i arrestuar me 23.I.1946.-

19) MYRTEZA BELLI,i bir'i Hakiut dhe i Zyhras,lindur me 1902 ne Korçe e banues atje,i martuar pa femije,ish-nepunes,i pademar,i arrestuar me 10.I.1946.-

20) KOLE RODHE,i bir'i Pandelimt dhe i Sofies,lindur ne Korçe me 1889,atje banues,me aresim te mesem,ish prefekt,i martuar,me pese femije i pademar,i arrestuar me 25.I.1946.-

21) LLUKA BIBI,i bir'i Kostandinit dhe i Athinas,vjeç 45,lindur ne Permet e banues ne Korçe,me arsim te larte,me profesion noter,i martuar me nje femije,i pademar,i arrestuar me 10.I.1946.-

22) VANID VERDOVA,i bir'i Isait dhe i Shakos,vjeç 65,lindur e banues ne katundin Verdolle te Korçes,analfabet,bujk,i martuar me kater femije, i demar nga Gjykata ordinere ne kohen e okupasionit me 12 vjet burgim per vrasje si dhe nga Gjykata Ushtarake e Korçes me denia kondicional, i arrestuar me 5.I.1946.-

23) PAL TEROVA,i bir'i Llazrit dhe i Aleksandras,vjeç 37,lindur ne katundin Terove te Korçes,ish nepunes,i pamartuar,i pademar,me arsim te mesem,i arrestuar me 27.I.1946.-

24) NIKO BEÇA,i bir'i Antonit dhe i Avanthis,vjeç 33,lindur n'Elbasan,banues ne Tirane,me arsim te larte,tregtar,i martuar me nje femije, i demar nga Gjykata Ushtarake e Tiranes per kontraband ari me gjashte muaj burgim,i arrestuar me 26.I.1946.-

25) TALAT DRINI,i bir'i Asllanit dhe i Hamides,lindur ne Diber me 1919,banues ne Tirane,me arsim fillor,ish-nepunes,i pamartuar,i pademar i arrestuar me 2 Fror 1946.-

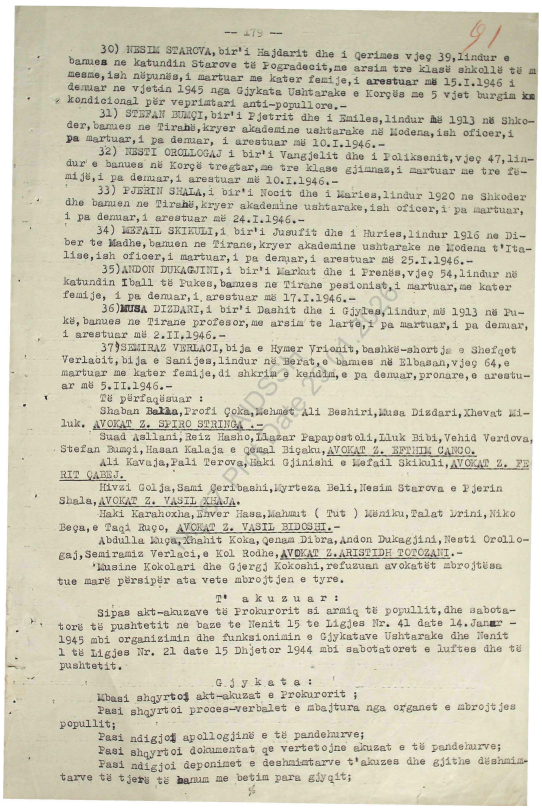
26) SUAD ASILANI,i bir'i Mas'harit dhe i Fatines,lindur me 1902 ne katundin Nepravishte te Libhoves,banues ne Tirane,avokat,me arsim te larte(fakultet drejtesije ne Paris),i martuar me dy femije,i pademar, i arrestuar me 23.I.1946.

27) HASAN KALALA,i bir'i Haxhiut dhe i Dudes lindur ne Kruje,banues ne Tirane,vjeç 36,me arsim fillor,ish-nepunes,i martuar me shtate femije i pademar,i arrestuar me 17.I.1946.-

28) XHEVAT MILUKA,i bir'i Fasliut dhe i Vllajes,lindur me 1908 ne Diber te Madhe,banues ne Tirane,me arsim te mesem,ish Oficer,i martuar, me kater femije,i pademar,i arrestuar me 1.3.1946.-

29) TAQI NUÇO,i bir'i Rafailit dhe i Anastasis,vjeç 41,lindur ne katundin Shales te Kolonjes,banues ne Tirane,ish oficer,me arsim te mesem,i martuar me pese femije,i pademar,i arrestuar me 1.3.1946.-

MEDIA ITEMS #3

-- 179 --

91

30) NESIM STAROVA, bir'i Hajdarit dhe i Qerimes vjeç 39, lindur e bamen ne katundin Starove të Pogradecit, me arsim tre klasë shkollë të m mesme, ish nëpunës, i martuar me kater femije, i arestuar më 15.I.1946 i demar ne vjetën 1945 nga Gjykata Ushtarake e Korçës me 5 vjet burgim kn kondicional për veprimtari anti-popullore.-

31) STEFAN BUMÇI, bir'i Pjetrit dhe i Emiles, lindur më 1913 në Shkoder, bamues ne Tiranë, kryer akademine ushtarake në Modena, ish oficer, i pa martuar, i pa demar, i arestuar më 10.I.1946.-

32) NESTI OROLLOGAJ i bir'i Vangjelit dhe i Foliksenit, vjeç 47, lindur e bamues në Korçë tregtar, me tre klase gjimnaz, i martuar me tre fëmijë, i pa demar, i arestuar më 10.I.1946.-

33) PJERIN SHALA, i bir'i Nocit dhe i Maries, lindur 1920 ne Shkoder dhe bamuen ne Tiranë, kryer akademine ushtarake, ish oficer, i pa martuar, i pa demar, i arestuar më 24.I.1946.-

34) MEFAIL SKIKULI, i bir'i Jusufit dhe i Huries, lindur 1916 ne Diber te Madhe, bamuen ne Tirane, kryer akademine ushtarake ne Modena t'Italise, ish oficer, i martuar, i pa demar, i arestuar më 25.I.1946.-

35) ANDON DUKAGJINI, i bir'i Markut dhe i Prenës, vjeç 54, lindur në Katundin Iball të Pukes, bamues ne Tirane pesionist, i martuar, me kater femije, i pa demar, i arestuar më 17.I.1946.-

36) MUSA DIZDARI, i bir'i Dashit dhe i Gjyles, lindur më 1913 në Pukë, bamues ne Tirane profesor, me arsim te larte, i pa martuar, i pa demar, i arestuar më 2.II.1946.-

37) SEMIRAZ VERLAQI, bija e Hymer Vrionit, bashkë-shortja e Shefqet Verlaqit, bija e Sanijes, lindur në Berat, e bamues në Elbasan, vjeç 64, e martuar me kater femije, di shkrim e kendim, e pa demar, pronare, e arestuar më 5.II.1946.-

Të përfaqësuar :

Shaban Balla, Profi Çoka, Mehmet Ali Deshiri, Musa Dizdari, Xhevat Miluk. AVOKAT Z. SPIRO STRINGA .-

Suad Asllani, Reiz Hasho, Llazar Papapostoli, Lluk Bibi, Vehid Verdova, Stefan Bumçi, Hasan Kalaja e Qemal Biçaku, AVOKAT Z. EFTHIM ÇANCO.

Ali Kavaja, Fali Terova, Haki Gjinishi e Mefail Skikuli, AVOKAT Z. FERIT ÇABEJ.

Hivzi Golja, Sami Çeribashi, Myrteza Beli, Nesim Starova e Pjerin Shala, AVOKAT Z. VASIL XHAJA.

Haki Karahoxha, Enver Hasa, Mahmut (Tut) Mëniku, Talat Lrini, Niko Beça, e Taqi Ruço, AVOKAT Z. VASIL BIDOSHI.-

Abdulla Laçe, Xhahit Koka, Qenam Dibra, Andon Dukagjini, Nesti Orollogaj, Semiramiz Verlaci, e Kol Rodhe, AVOKAT Z. ARISTIDH TOTOZANI.-

Musine Kokolari dhe Gjergj Kokoshi, refuzuan avokatët mbrojtësa tue marë përsipër ata vete mbrojtjen e tyre.

T' a k u z u a r :

Sipas akt-akuzave të Prokurorit si armiq të popullit, dhe sabotatorë të pushtetit ne baze te Nenit 15 te Ligjes Nr. 41 date 14. Janar - 1945 mbi organizimin dhe funksionimin e Gjykatave Ushtarake dhe Nenit 1 të Ligjes Nr. 21 date 15 Dhjetor 1944 mbi sabotatoret e luftes dhe të pushtetit.

G j y k a t a :

Mbasi shqyrtoi akt-akuzat e Prokurorit ;

Pasi shqyrtoi proces-verbalet e mbajtura nga organet e mbrojtjes popullit;

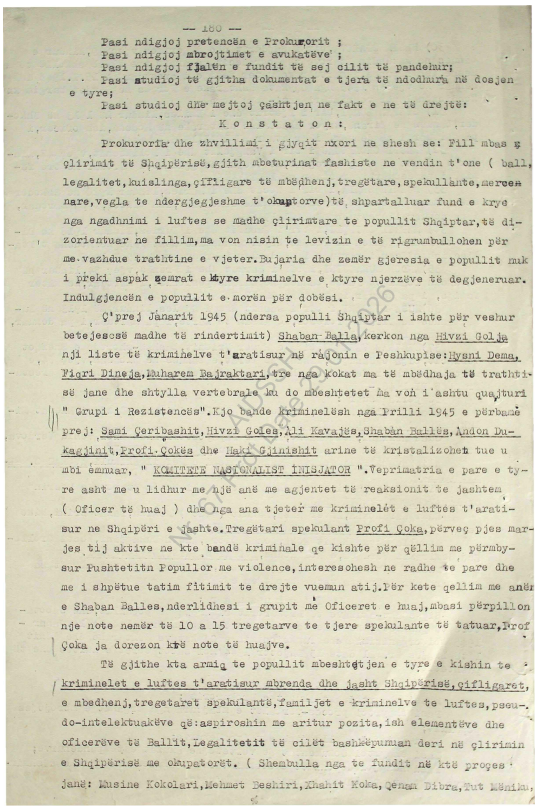
Pasi ndigjoi apollogjinë e të pandehmurve;

Pasi shqyrtoi dokumentat që vertetojne akuzat e të pandehmurve;

Pasi ndigjoi deponimet e deshmitarve t'akuzes dhe gjithe deshmitarve të tjerë të bamun me betim para gdyqit;

Archive of the Secret Police Files 1926

MEDIA ITEMS #4

-- 180 --

Pasi ndigjoj pretencën e Prokurorit ;

Pasi ndigjoj mbrojtimet e avukatëve ;

Pasi ndigjoj fjalën e fundit të secij të pandehuri;

Pasi studioj të gjitha dokumentat e tjera të ndodhura në dosjen e tyre;

Pasi studioj dhe mejtoj çështjen ne fakt e ne të drejtë:

K o n s t a t o n :

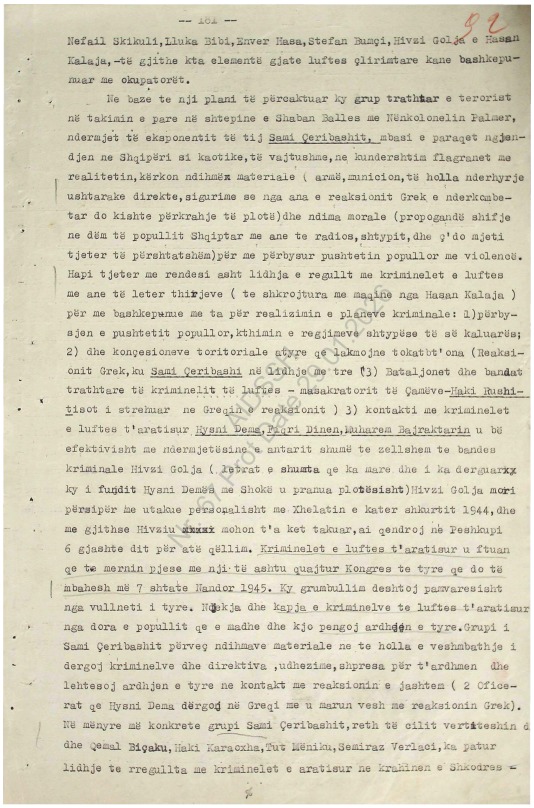
Prokurorin dhe zhvillimi i gjyqit nxori ne shesh se: Fill mbas çlirimit të Shqipërisë, gjith mbeturinat fashiste ne vendin t'one (ball, legalitet, kuislinga, çifligare të mbedhenj, tregëtare, spekullante, mercenare, vegla te ndergjegjeshme t'okupatorve) të shpartalluar fund e kryq nga ngadhnimi i luftes se madhe çlirimtare te popullit Shqiptar, të dizorientuar ne fillim, ma von nisin te levizin e të rigrumbullohen për me vazhdue trathtine e vjeter. Bujaria dhe zemër gjeresia e popullit muk i preki aspak qëmrat e kryre kriminelve e ktyre njerzëve të degjeneruar. Indulgjencën e popullit e morën për dobësi.

Q'prej Janarit 1945 (ndersa populli Shqiptar i ishte për veshur betejescsë madhe të rindertimit) Shaban Balla, kerkon nga Hivzi Golja nji liste të kriminelve t'aratisur në rajonin e Peshkupise: Hysni Dema, Fiqri Dineja, Muharem Bajraktari, tre nga kokat ma të mbedhaja të trathtisë së jane dhe shtylla vertebrale ku do mbeshtetet Ba voh i ashtu quajturi " Grupi i Rezistencës". Kjo bande kriminelësh nga Prilli 1945 e përbamë prej: Sami Çeribashit, Hivzi Golea, Ali Kavajës, Shaban Ballës, Andon Dukagjinit, Profi Çokës dhe Haki Gjinishit arine të kristalizohen tue u mbi emmuar, " KOMITETIN NACIONALIST INISJATOR ". Veprimatria e pare e tyre asht me u lidhur me nje ane me agjentet të reaksionit te jashtem (Oficer të huaj) dhe nga ana tjeter me kriminelët e luftes t'aratisur ne Shqipëri e jashte. Tregëtari spekulant Profi Çoka, përveç pjes marjes tij aktive ne kte bandë kriminale qe kishte për qëllim me përmbysur Pushtetitn Popullor me violence, interesohesh ne radhe te pare dhe me i shpëtue tatim fitimit te drejte vuenan atij. Për kete qellim me anën e Shaban Balles, nderlidhesi i grupit me Oficeret e huaj, mbasi përpillon nje note nemër të 10 a 15 tregetarve te tjere spekulante të tatuar, Prof Çoka ja dorezon kët note të huajve.

Të gjithe kta armiq te popullit mbeshtetjen e tyre e kishin te kriminelet e luftes t'aratisur mbrenda dhe jasht Shqipërisë, çifligaret, e mbedhenj, tregetaret spekulantë, familjet e kriminelve të luftes, pseudo-intelektuakëve që:aspiroshin me aritur pozita, ish elementëve dhe oficerëve të Ballit, Legalitetit të cilët bashkëpunuan deri në çlirimin e Shqipërisë me okupatorët. (Shembulla nga te fundit në këtë proces janë: Musine Kokolari, Mehmet Deshiri, Xhahit Koka, Qenam Dibra, Kut Mëniku,

Archive of the Secret Police Files 1926

MEDIA ITEMS #5

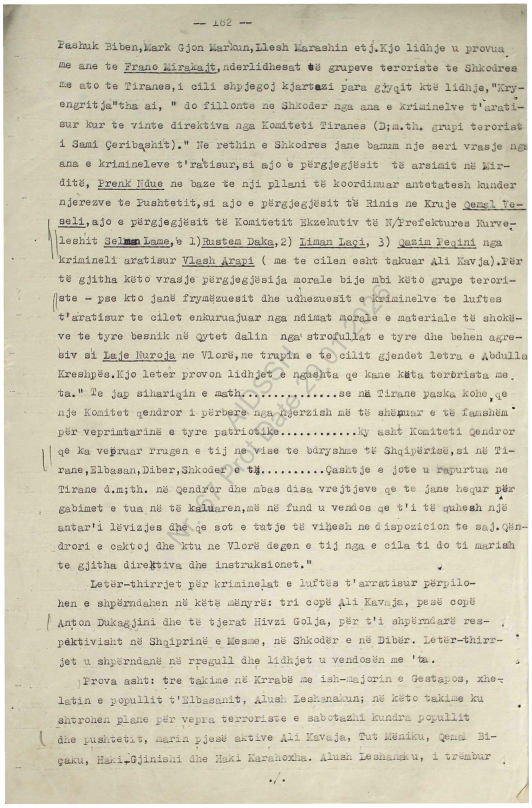

-- 161 --

Nefail Skikuli, Lluka Bibi, Enver Hasa, Stefan Bumçi, Hivzi Golja e Hasan Kalaja, -të gjithe kta elementë gjate luftes çlirimtare kane bashkepunuar me okupatorët.

Ne baze te nji plani të përcaktuar ky grup trathtar e terorist në takimin e pare në shtepine e Shaban Balles me Nënkolonelin Palmer, ndermjet të eksponentit të tij Sami Çeribashit, mbasi e paraqet ngjendjen ne Shqipëri si kaotike, të vajtushme, ne kundershtim flagranet me realitetin, kërkon ndihmën materiale (armë, municion, të holla nderhyrje ushtarake direkte, sigurime se nga ana e reaksionit Grek e nderkombetar do kishte përkrahje të plotë) dhe ndima morale (propogandë shifje ne dëm të popullit Shqiptar me ane te radios, shtypit, dhe ç'do mjeti tjeter të përshtatshëm) për me përbysur pushtetin popullor me violencë. Hapi tjeter me rendesi asht lidhja e regullt me kriminelet e luftes me ane të leter thirrjeve (te shkrojtura me maqine nga Hasan Kalaja) për me bashkepunue me ta për realizimin e planeve kriminale: 1) përbysjen e pushtetit popullor, kthimin e regjimeve shtypëse të së kaluarës; 2) dhe koncesioneve toritoriale atyre që lakmojne tokatët'ona (Reaksionit Grek, ku Sami Çeribashi në lidhje me tre (3) Bataljonet dhe bandat trathtare të kriminelit të luftes - masakratorit të Çamëve-Naki Kushitsot i stremar ne Greqin e reaksionit) 3) kontakti me kriminelet e luftes t'aratisur Hysni Dema, Fadri Dinen, Muharem Bajraktarin u bë efektivisht me ndermjetësine e antarit shumë te zellshem te bandes kriminale Hivzi Golja (Pebrat e shumta qe ka mare dhe i ka dorëzuarxx ky i fundit Hysni Demës me Shkë u pranua plotësisht) Hivzi Golja mori përsipër me utakue personalisht me Khelatin e kater shkurtit 1944, dhe me gjithse Hivziu xxxxx mohon t'a ket takuar, ai qendroj në Peshkupi 6 gjashte dit për atë qëllim. Kriminelet e luftes t'aratisur u ftuan qe te mernin pjese me nji të ashtu quajtur Kongres te tyre qe do të mbahesh më 7 shtate Nandor 1945. Ky grumbullim deshtoj pamvaresisht nga vullneti i tyre. Nëkja dhe kapja e kriminelve te luftes t'aratisur nga dora e popullit qe e madhe dhe kjo pengoj ardhjen e tyre. Grupi i Sami Çeribashit përveç ndihmave materiale ne te holla e veshmbathje i dergoj kriminelve dhe direktiva, udhezime, shpresa për t'ardhmen dhe lehtesoj ardhjen e tyre ne kontakt me reaksionin e jashtem (2 Oficerat qe Hysni Dema dërgoj në Greqi me u marun vesh me reaksionin Grek). Në mënyre më konkrete grupi Sami Çeribashit, reth të cilit vertëteshin d dhe Qemal Biçaku, Naki Karaoxha, Tut Mëniku, Semiraz Verlaci, ka patur lidhje te rregullta me kriminelet e aratisur ne Krahinen e Shkodres -

MEDIA ITEMS #6

-- 162 --

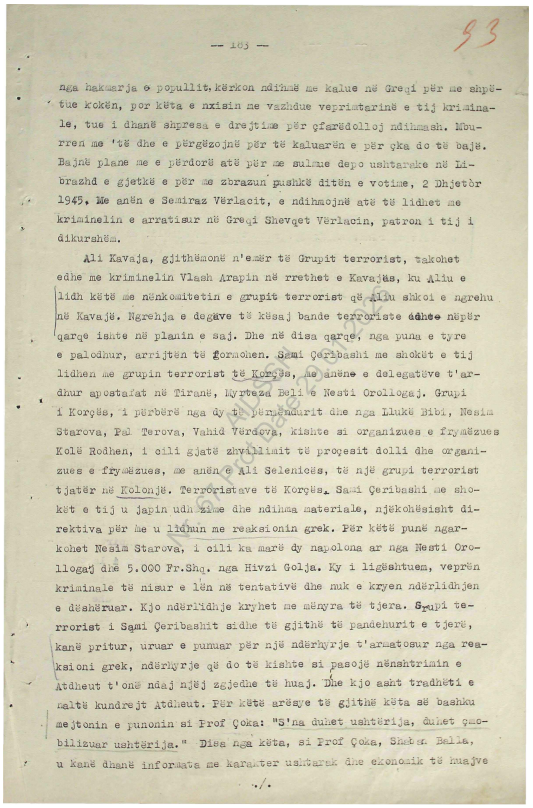
Pashuk Biben, Mark Gjon Markun, Ilesh Marashin etj. Kjo lidhje u provua me ane te Frano Mirakajt, nderlidhesat të grupeve teroriste te Shkodres me ato te Tiranes, i cili shyjegoj kjartazi para gjyqit këtë lidhje, "Kryengritja" tha ai, " do fillonte ne Shkoder nga ana e kriminelve t'aratisur kur te vinte direktiva nga Komiteti Tiranes (D;m.th. grupi terorist i Sami Çeribashit)." Ne rethin e Shkodres jane bamun nje seri vrasje nga ana e krimineleve t'ratisur, si ajo e përgjegjësit të arsimit në Mirditë, Frenk Ndue ne baze te nji plani të koordimuar antetatesh kunder njerezve te Pushtetit, si ajo e përgjegjësit të Rinis ne Krujë Qerqil Veseli, ajo e përgjegjësit të Komitetit Ekzekutiv të N/Prefektures Kurveleshit Selman Lame, e 1) Rustem Daka, 2) Liman Laçi, 3) Qazim Feqini nga krimineli aratisur Vlash Arapi (me te cilen esht takuar Ali Kavja). Për të gjitha këto vrasje përgjegjësija morale bije mbi këto grupe teroriste - pse kto janë frymëzuesit dhe udhezuesit e kriminelve te luftes t'aratisur te cilet enkuruajuar nga ndimat morale e materiale të shokëve te tyre besnik në qytet dalin nga strofullat e tyre dhe behen agresiv si Laje Muroja ne Vlorë, ne trupin e te cilit gjendet letra e Abdulla Kreshpës. Kjo leter provon lidhjet e ngushta qe kane këta terorista me ta." Te jap sihariqin e math.....se në Tirane paska kohe, qe nje Komitet qendror i përbere nga Ajerzish më të shëmtuar e të famshëm për veprimtarinë e tyre patriotike.....ky asht Komiteti qendror qe ka veprue rrugen e tij ne vise te bdrysme të Shqipërisë, si në Tirane, Elbasan, Diber, Shkoder e të.....Qashtje e jote u rapurtua ne Tirane d.m;th. në qendror dhe mbas disa vrejtjeve qe te jane hequr për gabimet e tua në të kaluaren, më në fund u vendos qe t'i të quhesh një antar'i lëvizjes dhe qe sot e tatje të vihesh ne dispozicion te saj. Qëndrori e cektoj dhe ktu ne Vlorë degen e tij nga e cila ti do ti marish te gjitha direktiva dhe instruksionet."

Leter-thirrjet për kriminelat e luftës t'arratisur përyilohen e shpërndahen në këtë mënyrë: tri copë Ali Kavaja, pesë copë Anton Dukagjini dhe të tjerat Hivzi Golja, për t'i shpërndarë respektivisht në Shqipninë e Mesme, në Shkodër e në Dibër. Leter-thirrjet u shpërndanë në rregull dhe lidhjet u vendosën me 'ta.

Prova asht: tre takime në Krrabë me ish-majorin e Gestapos, Khelatin e popullit t'Elbasanit, Alush Leshnakun; në këto takime ku shtrohen plane për vepra terroriste e sabotazhi kundra popullit dhe pushtetit, marin pjesë aktive Ali Kavaja, Tut Mëniku, Qemal Biçaku, Haki Gjinishi dhe Haki Karaholxha. Alush Leshnaku, i trembur

./.

MEDIA ITEMS #7

— 183 —

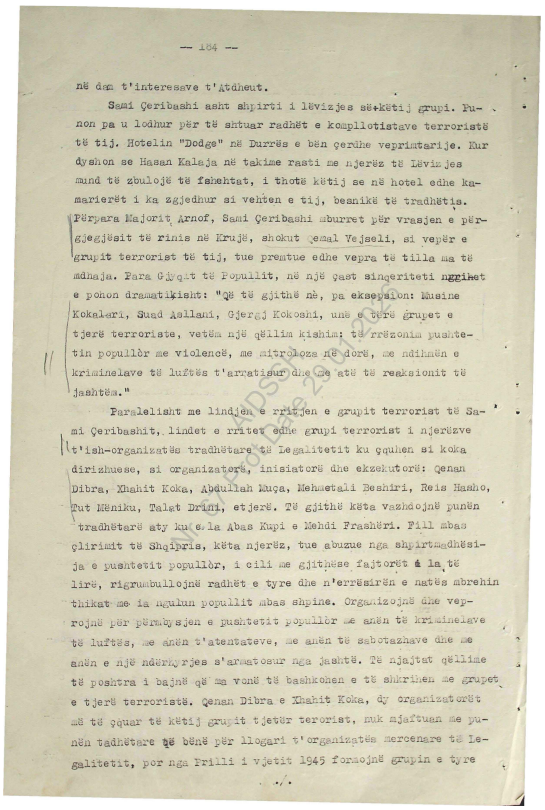
93

Nga hakmarja e popullit,kërkon ndihmë me kalue në Greqi për me shpëtue kokën, por këta e nxisin me vazhdue veprimtarinë e tij kriminale, tue i dhanë shpresa e drejtime për çfardolloj ndihmash. Mburren me 'të dhe e përgëzojnë për të kaluarën e për çka do të bajë. Bajnë plane me e përdorë atë për me sulme depo ushtarake në Librazhd e gjetkë e për me zbrazun pushkë ditën e votime, 2 Dhjetor 1945. Me anën e Semiraz Vërlacit, e ndihmojnë atë të lidhet me kriminelin e arratisur në Greqi Shevqet Vërlacin, patron i tij i dikurshëm.

Ali Kavaja, gjithëmonë n'emër të Grupit terrorist, takohet edhe me kriminelin Vlash Arapin në rrethet e Kavajës, ku Aliu e lidh këtë me nënkomitetin e grupit terrorist që Aliu shkoi e ngrehu në Kavajë. Ngrehja e degave të kësaj bande terroriste ishte nëpër qarqe ishte në planin e saj. Dhe në disa qarqe, nga puna e tyre e palodhur, arrijtën të formohen. Sami Çeribashi me shokët e tij lidhen me grupin terrorist të Korçës, me anëne e delegatëve t'ardhur apostafat në Tiranë, Myrteza Beli e Nesti Orollogaj. Grupi i Korçës, i përbërë nga dy të përmendurit dhe nga Llukë Bibi, Nesim Starova, Pal Terova, Vahid Vërdova, kishte si organizues e frymëzues Kolë Rodhen, i cili gjatë zhvillimit të procesit dolli dhe organizues e frymëzues, me anën e Ali Seleniçës, të një grupi terrorist tjatër në Kolonjë. Terroristave të Korçës. Sami Çeribashi me shokët e tij u japin udhëzime dhe ndihma materiale, njëkohësisht direktiva për me u lidhun me reaksionin grek. Për këtë punë ngarkohet Nesim Starova, i cili ka marë dy napolona ar nga Nesti Orollogaj dhe 5.000 Fr.Shq. nga Hivzi Golja. Ky i ligështuem, veprën kriminale të nisur e lën në tentativë dhe nuk e kryen ndërlidhjen e dëshëruar. Kjo ndërlidhje kryhet me mënyra të tjera. Grupi terrorist i Sami Çeribashit sidhe të gjithë të pandehurit e tjerë, kanë pritur, uruar e punuar për një ndërhyrje t'armatosur nga reaksioni grek, ndërhyrje që do të kishte si pasojë nënshtrimin e Atdheut t'onë ndaj njëj zgjedhe të huaj. Dhe kjo asht tradhëti e naltë kundrejt Atdheut. Për këtë arësye të gjithë këta së bashku mejtonin e punonin si Prof Çoka: "S'na duhet ushtërija, duhet çmobilizuar ushtërija." Disa nga këta, si Prof Çoka, Shaban Balla, u kanë dhanë informata me karakter ushtarak dhe ekonomik të huajve

../.

MEDIA ITEMS #8

— 184 —

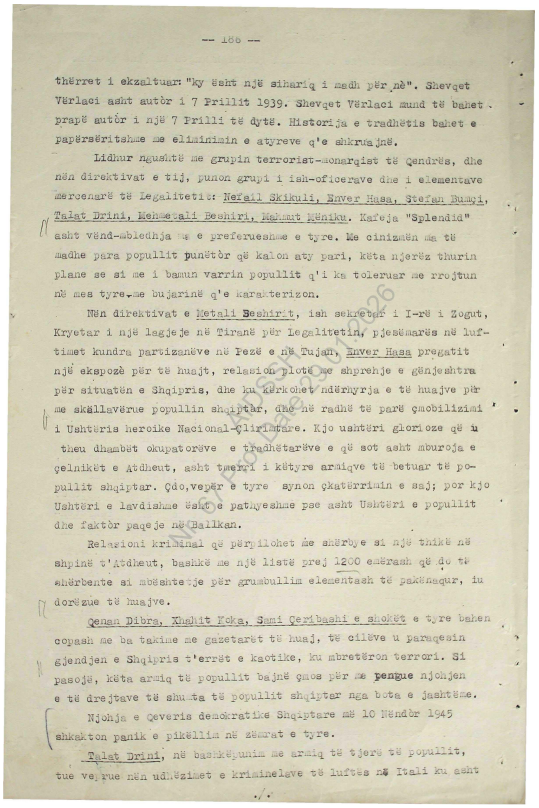
në dem t'interesave t'Atdheut.

Sami Çeribashi asht shpirti i lëvizjes sëkëtij grupi. Punon pa u lodhur për të shtuar radhët e komplotistave terroristë të tij. Hotelin "Dodge" në Durrës e bën qendër veprimtarije. Kur dyshon se Hasan Kalaja në takime rasti me njerëz të Lëvizjes mund të zbulojë të fshehtat, i thotë këtij se në hotel edhe kamarierët i ka zgjedhur si vehten e tij, besnikë të tradhëtia. Përpara Maforit Arnof, Sami Çeribashi mburret për vrasjen e përgjegjësit të rinis në Krujë, shokut Ismail Vejseli, si vepër e grupit terrorist të tij, tue premtue edhe vepra të tilla ma të mdhaja. Para Gjyqit të Popullit, në një past sinqeriteti ngrihet e ponon dramatikisht: "Që të gjithë në, pa eksepsion: Musine Kokalari, Shad Asllani, Gjergj Kokoshi, unë e tërë grupet e tjerë terroriste, vetëm një qëllim kishim: të rrëzonim pushtetin popullòr me violencë, me mitraloza në dorë, me ndihmën e krimineleve të luftës t'arratisur dhe me atë të reaksionit të jashtëm."

Paralelisht me lindjen e rritjen e grupit terrorist të Sami Çeribashit, lindet e rritet edhe grupi terrorist i njerëzve t'ish-organizatës tradhëtare të Legalitetit ku çohen si koka dirizhuese, si organizatorë, inisiatorë dhe ekzekutorë: Qenan Dibra, Xhahit Koka, Abdullah Kuça, Mehmetali Beshiri, Reis Hasho, Tut Mëniku, Talat Drini, etjerë. Të gjithë këta vazhdojnë punën tradhëtarë aty ku e la Abas Kupi e Mehdi Frashëri. Fill Abas çlirimit të Shqipnis, këta njerëz, tue abuzue nga shpirtmadhësija e pushtetit popullòr, i cili me gjithsej fajtorët e la të lirë, rigrumbullojnë radhët e tyre dhe n'errësirën e natës mbrehin thikat me ia ngulun popullit mbas shpine. Organizojnë dhe veprojnë për përmbysjen e pushtetit popullòr me anën të krimineleve të luftës, me anën t'atentateve, me anën të sabotazhave dhe me anën e një ndërhyrjes s'armatosur nga jashtë. Të ajatat qëllime të poshtra i bajnë që ma vonë të bashkohen e të shkrihen me grupet e tjerë terroristë. Qenan Dibra e Xhahit Koka, dy organizatorët më të çquar të këtij grupit tjetër terrorist, nuk mjaftuan me punën tradhëtare që bënë për llogari t'organizatës mercenare të legalitetit, por nga Prilli i vjetit 1945 formojnë grupin e tyre

../.

MEDIA ITEMS #9

-- 186 --

thërret i ekzaltuar: "Ky është një sihariq i madh për në". Shevqet Vërlaci asht autòr i 7 Prillit 1939. Shevqet Vërlaci mund të bahet prapë autòr i një 7 Prilli të dytë. Historija e tradhëtis bahet e papërsëritshme me eliminimin e atyreve q'e shkrusjnë.

Lidhur ngushtë me grupin terrorist-monarqist të Qendrës, dhe nën direktivat e tij, punon grupi i ish-oficerave dhe i elementave mercenarë të Legalitetit: Nefail Skikuli, Enver Hasa, Stefan Bunyi, Talat Drini, Mehmetali Beshiri, Mehmet Mëniku. Kafeja "Splendid" asht vënd-mbledhja më e preferuesmë e tyre. Me cinizmën më të madhe para popullit punëtòr që kalon aty pari, këta njerëz thurin plane se si me i bamun varrin popullit q'i ka tolerusar me rrojtun në mes tyre me bujarinë q'e karakterizon.

Nën direktivat e Metali Beshirit, ish sekretèr i I-rë i Zogut, Kryetar i një lagjeje në Tiranë për Legalitetin, pjesëmarrës në luftimet kundra partizanëve në Pezë e në Tujan, Enver Hasa pregatit një ekspozè për të huajt, relacion plotë me shprehje e gjendjeshtra për situatën e Shqipris, dhe ku kërkohet ndërhyrja e të huajve për me shëllavërue popullin shqiptar, dhe në radhë të parë çmobilizimi i Ushtëris heroike Nacional-Çlirimtare. Kjo ushtëri glorioze që u theu dhambët okupatorëve e tradhëtarëve e që sot asht mburoja e çelniket e Atdheut, asht tmerri i këtyre armiqve të betuar të popullit shqiptar. Çdo,vepër e tyre synon çkatërrimin e saj; por kjo Ushtëri e lavdishme është e patjvesshme pse asht Ushtëri e popullit dhe faktòr paqeje në Ballkan.

Relacioni kriminal që përpilohet me shërbye si një thikë në shpinë t'Atdheut, bashkë me një listë prej 1200 emërash që do të shërbente si mbështetje për grumbullim elementash të pakënaqur, in dorëzue të huajve.

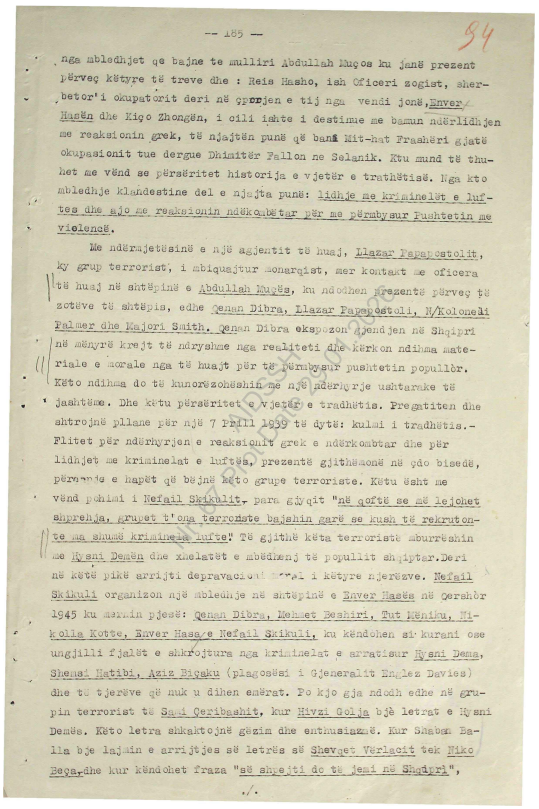
Qenan Dibra, Xhafit Koka, Sami Çeribashi e shokët e tyre bahen copash me ba takime me gazetarët të huaj, të cilëve u paraqesin gjendjen e Shqipris t'errët e kaotike, ku mbretëron terrori. Si pasoje, këta armiq të popullit bajnë gjoos për me penguc njohjen e të drejtave të shumta të popullit shqiptar nga bota e jashtëme.

Njohja e Qeveris demokratike Shqiptare më 10 Nëndor 1945 shkakton panik e pikëllim në zëmrat e tyre.

Talat Drini, në bashkëpunim me armiq të tjerë të popullit, tue vepruc nën udhëzimet e kriminelave të luftës në Itali ku asht

./.

MEDIA ITEMS #10

-- 185 --

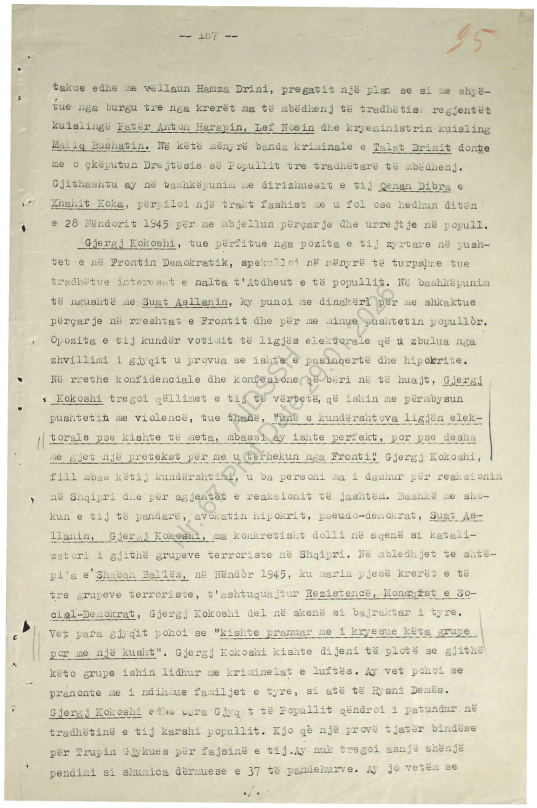
94

nga mbledhjet qe bajne te mulliri Abdullah Luços ku janë prezent përveç këtyre të treve dhe : Reis Hasho, ish Oficeri zogist, sherbetor'i okupatorit deri në çpurjen e tij nga vendi jonë, Enver Hasën dhe Kiço Zhongën, i cili ishte i destimue me bamun ndërlidhjen me reaksionin grek, të njajtën punë që bani Mit-hat Frashëri gjatë okupasionit tue dergue Dhimitër Fallon ne Selanik. Ktu mund të thuhet me vënd se përsëritet historija e vjetër e tradhëtisë. Nga kto mbledhje klandestine del e njajta punë: lidhje me kriminelët e luftes dhe ajo me reaksionin ndërkombëtar për me përmbysur Pushtetin me violencë.

Me ndërmjetësinë e një agjentit të huaj, Llazar Papapostolit, ky grup terrorist, i mbiquajtur monarqist, mer kontakt me oficera të huaj në shtëpinë e Abdullah Luçës, ku ndodhen prezentë përveç të zotëve të shtëpis, edhe Qenan Dibra, Llazar Papapostoli, M/Koloneli Palmer dhe Majori Smith. Qenan Dibra ekspozon gjendjen në Shqipri në mënyrë krejt të ndryshme nga realiteti dhe kërkon ndihma materiale e morale nga të huajt për të përmbysur pushtetin popullòr. Këto ndihma do të kunorëzoheshin me një ndërhyrje ushtarake të jashtëme. Dhe këtu përsëritet e vjetër e tradhëtis. Pregatiten dhe shtrojnë pllane për një 7 Prill 1939 të dytë: kulmi i tradhëtis.- Flitet për ndërhyrjen e reaksionit grek e ndërkombëtar dhe për lidhjet me kriminelat e luftës, prezentë gjithsanë në çdo bisedë, përveç e hapët që bajnë këto grupe terroriste. Këtu është me vënd pohimi i Nefail Skikulit, para së gjithë "në qoftë se më lejohet shprehja, grupet t'ona terroriste bajshin garë se kush të rekrutonte ma shumë kriminelë luftë! Të gjithë këta terroristë mburrësahin me Hysni Demën dhe xhelatët e mbëdhenj të popullit shqiptar. Deri në këtë pikë arrijti depravacioni moral i këtyre njerëzve. Nefail Skikuli organizon një mbledhje në shtëpinë e Enver Hasës në Qershor 1945 ku marrin pjesë: Qenan Dibra, Mehmet Beshiri, Tut Mëniku, Nikolla Kotte, Enver Hasa e Nefail Skikuli, ku këndohen sikurani ose ungjilli fjalët e shkrojtura nga kriminelat e arratisur Hysni Dema, Shemsi Hatibi, Aziz Elçaku (plagosësi i Gjeneralit Englez Davies) dhe të tjerëve që muk u dihen emërat. Po kjo gja ndodh edhe në grupin terrorist të Sami Çeribashit, kur Hivzi Golja bjè letrat e Hysni Demës. Këto letra shkaktojnë gazim dhe entusiazmë. Kur Shaban Balla bje lajmin e arrijtjes së letrës së Shevqet Vërlacit tek Niko Bega, dhe kur këndohet fraza "së shpejti do të jemi në Shqipri",

./.

MEDIA ITEMS #11

-- 187 --

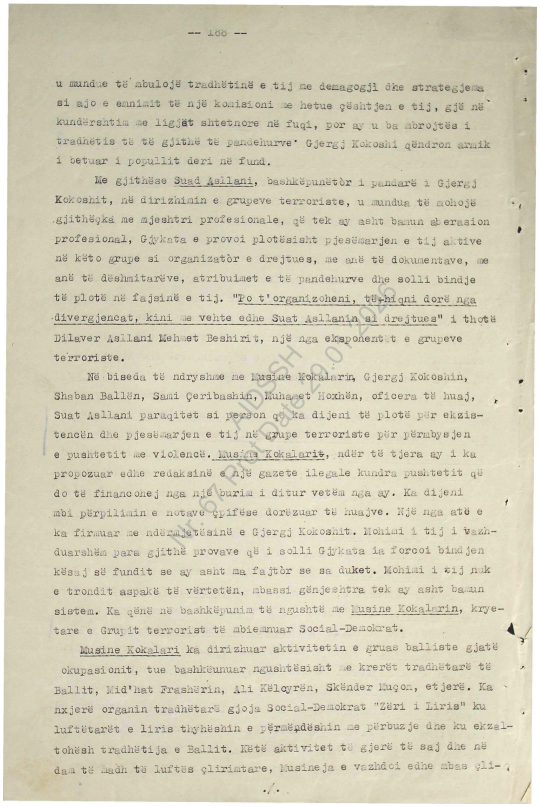
95

takue edhe me vëllaun Hamza Drini, pregatit një plan se si me shpë-
tue nga burgu tre nga krerët ma të mëdhenj të tradhëtisë regjentët
kuislingë Pater Anton Harapin, Lef Nosin dhe kryeministrin kuisling
Mailq Bushatin. Në këtë mënyrë banda kriminale e Talat Drinit donte
me o çkëputun Drejtësis së Popullit tre tradhëtarë të mëdhenj.
Gjithashtu ay në bashkëpunim me dirizhuesit e tij Xenan Dibra e
Xhahit Koka, përpiloi një trast fashist me u fol osc hedhun diten
e 28 Nëndorit 1945 për me mbjellun përçarje dhe urrejtje në popull.

Gjergj Kokoshi, tue përfitue nga pozita e tij zyrtare në push-
tet e në Frontin Demokratik, spekulloi në mënyrë të turpshme tue
tradhëtue interesat e nalta t'Atdheut e të popullit. Në bashkëpunim
të ngushtë me Suat Asllanin, ky punoi me dinakëri për me shkaktue
përçarje në rreshtat e Frontit dhe për me minue pushtetin popullor.
Opozita e tij kundër votimit të ligjës elektorale që u zbulua nga
zhvillimi i gjyqit u provua se ishte e pashqertë dhe hipokrite.
Në rrethe konfidenciale dhe konferenca që bëri ne të huajt, Gjergj
Kokoshi tregoi qëllimet e tij të vërtetë, që ishin me përmbysun
pushtetin me violencë, tue thanë, "Unë e kundërshtova ligjën elek-
torale pse kishte të meta, mbassi ay ishte perfekt, por pse deshta
me ndjet një pretekst për me u tërhekun nga Fronti" Gjergj Kokoshi,
filli mbas këtij kundershtimi, u ba personi ma i dashur për reaksionin
në Shqipni dhe për anjeatët e reaksionit të jashtëm. Bashkë me shok-
un e tij të pandarë, avokatin hipokrit, pseudo-demokrat, Suat As-
llanin, Gjergj Kokoshi, ma konkretisht dolli në skenë si katalî-
zatori i gjithë grupeve terroriste në Shqipri. Në mbledhjet te shtë-
pia e Shaban Ballës, në Nëndor 1945, ku marin pjesë krerët e të
tre grupeve terroriste, t'ashtuquajtur Rezistencë, Monarkist e So-
cial-Demokrat, Gjergj Kokoshi del në skenë si bajraktar i tyre.
Vet para gjyqit pohoi se "kishte premtue me i kryesue këta grupe
por me një kusht". Gjergj Kokoshi kishte dijeni të plotë se gjithë
këto grupe ishin lidhur me kriminelat e luftës. Ay vet pohoi se
prenonte me i ndihmue familjet e tyre, si atë të Ryshi Demës.
Gjergj Kokoshi edhe para Gjyq t të Popullit qëndroi i patundur në
tradhëtinë e tij karshi popullit. Kjo që një provë tjatër bindëse
për Trupin Gjykues për fajsinë e tij.Ay nuk tregoi asnjë shenjë
pendimi si shumica dërmuese e 37 të pandehurve. Ay jo vetëm se

./.

MEDIA ITEMS #12

-- 188 --

u mundue të mbulojë tradhëtinë e tij me demagogji dhe strategjema
si ajo e eanimit të një komisioni me hetue qështjen e tij, gjë në
kundërshtim me ligjët shtetnore në fuqi, por ay u ba mbrojtës i
tradhetis të të gjithë të pandehurve. Gjergj Kokoshi qëndron armik
i betuar i popullit deri në fund.

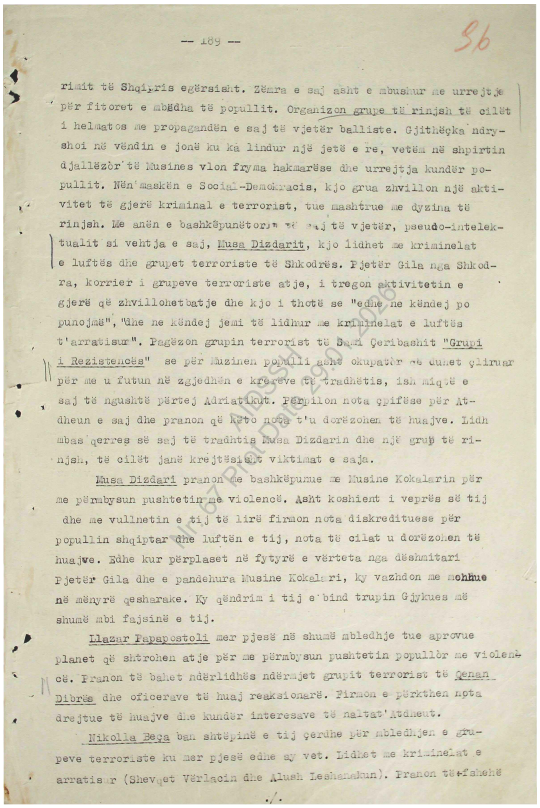
Me gjithëse Suad Asllani, bashkëpunëtor i pandarë i Gjergj
Kokoshit, në dirizhimin e grupeve terroriste, u mundua të mbojë
gjithëpka me mjeshtri profesionale, që tek ay asht bamun sherasion
profesional, Gjykata e provoi plotësisht pjesëmarjen e tij aktive
në këto grupe si organizatör e drejtues, me anë të dokumentave, me
anë të dëshmitarëve, atribuimet e të pandehurve dhe solli bindje
të plotë në fajsinë e tij. "Po t'organizoheni, të bigani dorë nga
divergjencat, kini me vehte edhe Suat Asllanin si drejtues" i thotë
Dilaver Asllani Mehmet Beshirit, një nga eksponentët e grupeve
terroriste.

Në biseda të ndryshme me Musine Kokalarin, Gjergj Kokoshin,
Shaban Ballën, Sami Çeribashin, Muhamet Hoxhën, oficera të huaj,
Suat Asllani paraqitet si person që ka dijeni të plotë për ekzis-
tencën dhe pjesëmarjen e tij në grupe terroriste për përmbysjen
e pushtetit me violencë. Musine Kokalarit, ndër të tjera ay i ka
propozuar edhe redaksinë e një gazete ilegale kundra pushtetit që
do të financonej nga një burim i ditur vetëm nga ay. Ka dijeni
mbi përpilimin e notave zyrtare dorëzuar të huajve. Një nga ato e
ka firmuar me ndërmjetësinë e Gjergj Kokoshit. Mohimi i tij i vazh-
dueshëm para gjithë provave që i solli Gjykata ia forcoi bindjen
kësaj së fundit se ay asht ma fajtör se sa duket. Mohimi i tij nuk
e trondit aspakë të vërtetën, mbassi gënjeshtra tek ay asht bamun
sistem. Ka qënë në bashkëpunim të ngushtë me Musine Kokalarin, krye-
tare e Grupit terrorist të mbiemnuar Social-Demokrat.

Musine Kokalari ka dirizhuar aktivitetin e gruas balliste gjatë
okupasionit, tue bashkëunuar ngushtësisht me krerët tradhëtarë të
Ballit, Mid'hat Frashërin, Ali Kelcyrën, Skënder Muçon, etjerë. Ka
nxjerë organin tradhëtarë gjoja Social-Demokrat "Zëri i Lirie" ku
luftëtarët e liris tiyhëshin e përmëndëshin me përbuzje dhe ku ekzal-
tohësh tradhëtija e Ballit. Këtë aktivitet të gjerë të saj dhe në
dam të madh të luftës çlirimtare, Musineja e vazhdoi edhe mbas çli-

./.

MEDIA ITEMS #13

-- 189 --

86

rimit të Shqipris egërsisht. Zëmra e saj asht e mbushur me urrejtje për fitoret e mbëdha të popullit. Organizon grupe të rinjsh të cilët i helmatos me propagandën e saj të vjetër balliste. Gjithëçka ndryshoi në vëndin e jonë ku ka lindur një jetë e re, vetëm në shpirtin djallëzor të Musines vlon fryma hakmarëse dhe urrejtja kundër popullit. Nën maskën e Social-Demokracis, kjo grua zhvillon një aktivitet të gjerë kriminal e terrorist, tue mashtrue me dyzina të rinjsh. Më anën e bashkëpunëtorve të saj të vjetër, pseudo-intelektualit si vehtja e saj, Musa Dizdarit, kjo lidhet me kriminelat e luftës dhe grupet terroriste të Shkodrës. Pjetër Gila nga Shkodra, korrier i grupeve terroriste atje, i tregon aktivitetin e gjerë që zhvillohetbatje dhe kjo i thotë se "edhe ne këndej po punojmë", "dhe ne këndej jemi të lidhur me kriminelat e luftës t'arratisur". Pagëzon grupin terrorist të Bajm Çeribashit "Grupi i Rezistencës" se për Muzinen popilli asht okupatër e dinet çfarë për me u futun në zgjedhën e kreqeve të tradhëtis, ish miqtë e saj të ngushtë përtej Adriatikut. Përpilon nota çpifëse për Athdheun e saj dhe pranon që këto nota t'u dorëzohen të huajve. Lidh mbas qerres së saj të tradhtis Musa Dizdarin dhe një grup të rinjsh, të cilët janë krejtësisht viktimat e saja.

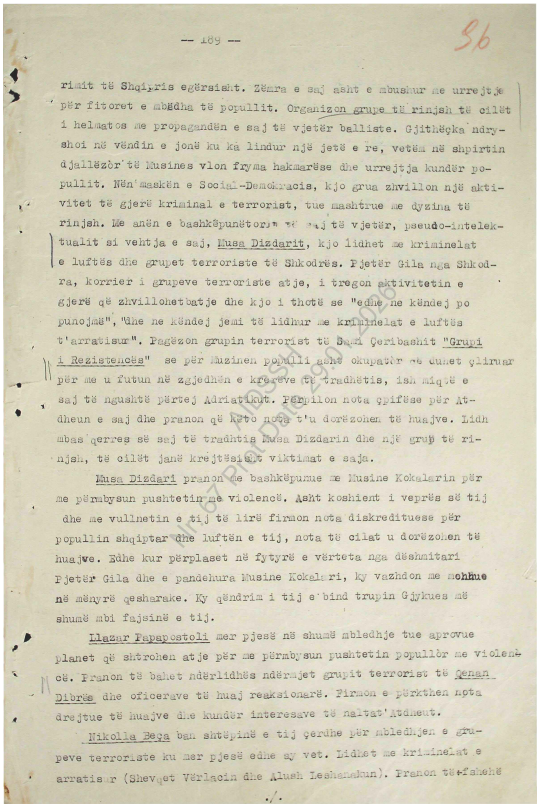
Musa Dizdari pranon të bashkëpunme me Musine Kokalarin për me përmbysun pushtetin me violencë. Asht koshient i veprës së tij dhe me vullnetin e tij të lirë firmon nota diskredituese për popullin shqiptar dhe luftën e tij, nota të cilat u dorëzohen të huajve. Edhe kur përplaset në fytyrë e vërteta nga dëshmitari Pjetër Gila dhe e pandehura Musine Kokalari, ky vazhdon me mohime në mënyrë qesharake. Ky qëndrim i tij e bind trupin Gjykues më shumë mbi fajsinë e tij.

Llazar Papapostoli mer pjesë në shumë mbledhje tue aprovue planet që shtrohen atje për me përmbysun pushtetin popullör me violencë. Pranon të bahet ndërlidhës ndërmjet grupit terrorist të Zenun Dibrës dhe oficerave të huaj reaksionarë. Firmon e përkthen nota drejtue të huajve dhe kundër interesave të naltat'Atdheut.

Nikolla Beqa ban shtëpinë e tij qendhe për mbledhjen e grupeve terroriste ku mer pjesë edhe ay vet. Lidhet me kriminelat e arratisur (Shevqet Vërlacin dhe Alush Leshanaskun). Pranon të falsifikohë

./.

MEDIA ITEMS #14

-- 189 --

86

rimit të Shqipris egërsisht. Zëmra e saj asht e mbushur me urrejtje për fitoret e mbëdha të popullit. Organizon grupe të rinjsh të cilët i helmatos me propagandën e saj të vjetër balliste. Gjithëçka ndryshoi në vëndin e jonë ku ka lindur një jetë e re, vetëm në shpirtin djallëzor të Musines vlon fryma hakmarëse dhe urrejtja kundër popullit. Nën maskën e Social-Demokracis, kjo grua zhvillon një aktivitet të gjerë kriminal e terrorist, tue mashtrue me dyzina të rinjsh. Më anën e bashkëpunëtorve të saj të vjetër, pseudo-intelektualit si vehtja e saj, Musa Dizdarit, kjo lidhet me kriminelat e luftës dhe grupet terroriste të Shkodrës. Pjetër Gila nga Shkodra, korrier i grupeve terroriste atje, i tregon aktivitetin e gjerë që zhvillohetbatje dhe kjo i thotë se "edhe ne këndej po punojmë", "dhe ne këndej jemi të lidhur me kriminelat e luftës t'arratisur". Pagëzon grupin terrorist të Bajm Çeribashit "Grupi i Rezistencës" se për Muzinen popilli asht okupatër e dinet çfarë për me u futun në zgjedhën e kreqeve të tradhëtis, ish miqtë e saj të ngushtë përtej Adriatikut. Përpilon nota çpifëse për Athdheun e saj dhe pranon që këto nota t'u dorëzohen të huajve. Lidh mbas qerres së saj të tradhtis Musa Dizdarin dhe një grup të rinjsh, të cilët janë krejtësisht viktimat e saja.

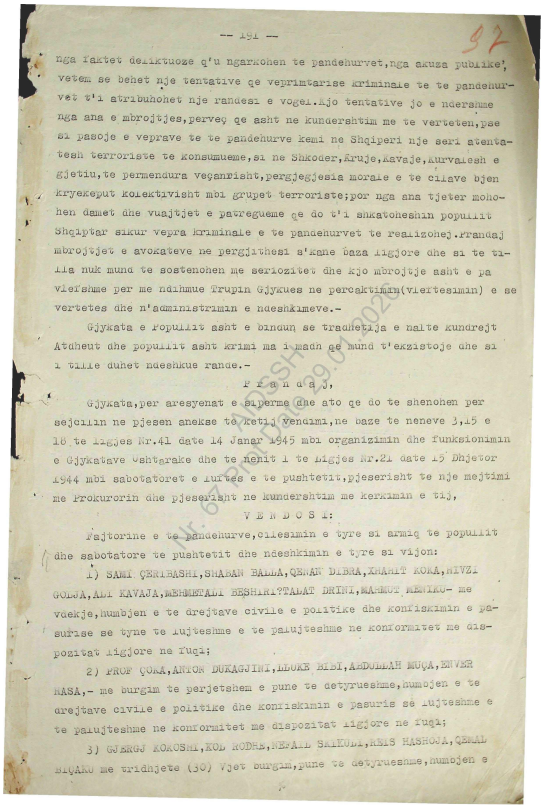
Musa Dizdari pranon të bashkëpunme me Musine Kokalarin për me përmbysun pushtetin me violencë. Asht koshient i veprës së tij dhe me vullnetin e tij të lirë firmon nota diskredituese për popullin shqiptar dhe luftën e tij, nota të cilat u dorëzohen të huajve. Edhe kur përplaset në fytyrë e vërteta nga dëshmitari Pjetër Gila dhe e pandehura Musine Kokalari, ky vazhdon me mohime në mënyrë qesharake. Ky qëndrim i tij e bind trupin Gjykues më shumë mbi fajsinë e tij.

Llazar Papapostoli mer pjesë në shumë mbledhje tue aprovue planet që shtrohen atje për me përmbysun pushtetin popullör me violencë. Pranon të bahet ndërlidhës ndërmjet grupit terrorist të Zenun Dibrës dhe oficerave të huaj reaksionarë. Firmon e përkthen nota drejtue të huajve dhe kundër interesave të naltat'Atdheut.

Nikolla Beqa ban shtëpinë e tij qendhe për mbledhjen e grupeve terroriste ku mer pjesë edhe ay vet. Lidhet me kriminelat e arratisur (Shevqet Vërlacin dhe Alush Leshanaskun). Pranon të falsifikohë

./.

MEDIA ITEMS #15

-- 151 --

92

Nga faktet deliktuoze q'u ngarkohen te pandehurvet,nga akuza publike', vetem se behet nje tentative qe veprimtarise kriminale te te pandehurvet t'i atribuhohet nje randesi e vogel.Ajo tentative jo e ndersame nga ana e mbrojtjes,perveç qe asht ne kundershtim me te verteten,pse si pasoje e veprave te te pandehurve kemi ne Shqiperi nje seri atentatesh terroriste te konsumueme,si ne Shkoder,Kruje,Kavaje,Ahrvalesh e Gjetiu,te permendura veçanrisht,pergjegjesia morale e te cilave bjen kryesepur kolektivisht mbi grupet terroriste;por nga ana tjeter mohohen dhmet dhe vuajtjet e patregueme qe do t'i shkatoheshin popullit Shqiptar sikur vepra kriminale e te pandehurvet te realizoheJ.Prandaj mbrojtjet e avokateve ne pergjithesi s'kane baza ligjore dhe si te tilla nuk mund te sostenohen me seriozitet dhe kjo mbrojtje asht e pa vlefshme per me ndihmue Trupin Gjykues ne perkatimin(vlertesimin) e se vertetes dhe n'administrimin e ndeshkimeve.-

Gjykata e Popullit asht e bindun se tradhetija e malte kundrejt Atdheut dhe popullit asht krimi ma i madh qe mund t'ekzistoje dhe si i tille duhet ndeshkue rande.-

P e r d a j,

Gjykata,per aresyenat e siperme dhe ato qe do te shenohen per sejcilin ne pjesen anekse te Ketij Vendimi,ne baze te neneve 3,15 e 16 te Ligjes Nr.41 date 14 Janar 1945 mbi organizimin dhe funksionimin e Gjykatave Ushtarake dhe te Ndryt i te Ligjes Nr.21 date 15 Dhjetor 1944 mbi sabotatoret e luftes e te pushtetit,pjeserisht te nje mejtimi me Prokurorin dhe pjeserisht ne kundershtim me kerkimin e tij,

V E N D O S i:

Fajtorine e te pandehurve,cilesimin e tyre si armiq te popullit dhe sabotatore te pushtetit dhe ndeshkimin e tyre si vijon:

1) SAMI ÇERIBASHI,SHABAN HALLA,QEMAL DIBRA,XHAFIT KOKA,HIVZI GOLOA,ALI KAVAJA,MEHMETADI BESHIRI?TALAT DRINI,MAHMUT MEMIÇO- me vdekje,humbjen e te drejtave civile e politike dhe konfiskimin e pasurise se tyne te luajtesme e te palujteshme ne konformitet me dispozitat ligjore ne fuqi;

2) PROF ÇOKA,ANTON DUKAGJINI,HLOKE MISI,ABDULLAH KUÇA,ENVER HASA,- me burgim te perjetshem e pune te detyrueshme,humbjen e te drejtave civile e politike dhe konfiskimin e pasuris se luajteshme e te palujteshme ne konformitet me dispozitat ligjore ne fuqi;

3) GJERGJ KOKOSHI,KOL NODRE,REFAIL SAHKOLA,REIS HASHOLA,QEMAL BAYRO me vridhjete (30) vjet burgim,pune te detyrueshme,humbjen e

INFORMATION

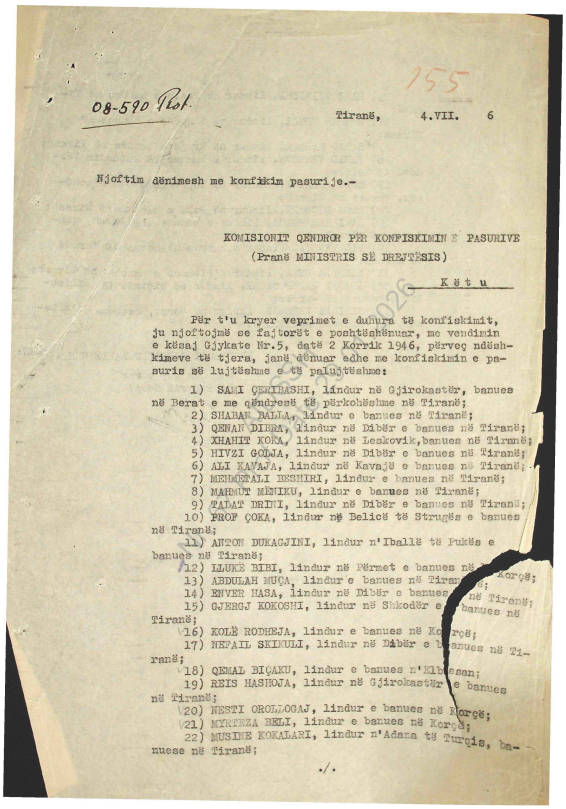
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 3

MEDIA ITEMS #1

08-590 Pol.

155

Tiranë, 4.VII. 6

Njoftim dënimesh me konfiskim pasurije.-

KOMISIONIT QENDROR PËR KONFISKIMIN E PASURIVE
(Pranë MINISTRIS SË DREJTËSISË)

K ë t u

Për t'u kryer veprimet e duhura të konfiskimit, ju njoftojmë se Gjykatat e poshtëshënuar, me vendimin e kësaj Gjykate Nr.5, datë 2 Korrik 1946, përveç ndëshkimeve të tjera, janë dënuar edhe me konfiskimin e pasurisë së lujtëshme e të palujtëshme:

1) SAMI ÇELIBASHI, lindur në Gjirokastër, banues në Berat e me qëndresë të përkohëshme në Tiranë;
2) SHABAN DALLA, lindur e banues në Tiranë;
3) QENAN DIBRA, lindur në Dibër e banues në Tiranë;
4) XHAHIT KOKA, lindur në Leskovik, banues në Tiranë;
5) HIVZI GOLOJA, lindur në Dibër e banues në Tiranë;
6) ALI KAVAJA, lindur në Kavajë e banues në Tiranë;
7) MEHMETALI RESHITI, lindur e banues në Tiranë;
8) MAHMUT MËNIKU, lindur e banues në Tiranë;
9) TAJAT DRINI, lindur në Dibër e banues në Tiranë;
10) PROF ÇOKA, lindur në Belicë të Strugës e banues në Tiranë;
11) AHSON DUKAGJINI, lindur n'Iballë të Pukës e banues në Tiranë;
12) LLUKË BIBI, lindur në Përmet e banues në [illegible] Korçë;
13) ABDULAH MUÇA, lindur e banues në Tiran[illegible];
14) ENVER HASA, lindur në Dibër e banues [illegible] në Tiranë;
15) GJERGJ KOKOSHI, lindur në Shkodër e [illegible] banues në Tiranë;
16) KOLË RODHEJA, lindur e banues në Ko[illegible]rçë;
17) NEFAIL SHKURLI, lindur në Dibër e b[illegible]anues në Tiranë;
18) QEMAL BIÇAKU, lindur e banues n'Elbasan;
19) REIS HASHOJA, lindur në Gjirokastër [illegible] banues në Tiranë;
20) NESTI OROLLOGAJ, lindur e banues në K[illegible]rçë;
21) MYRTEZA BELI, lindur e banues në Korçë;
22) MUSINE KOKALARI, lindur n'Adana të Turqis, banuese në Tiranë;

./.

INFORMATION

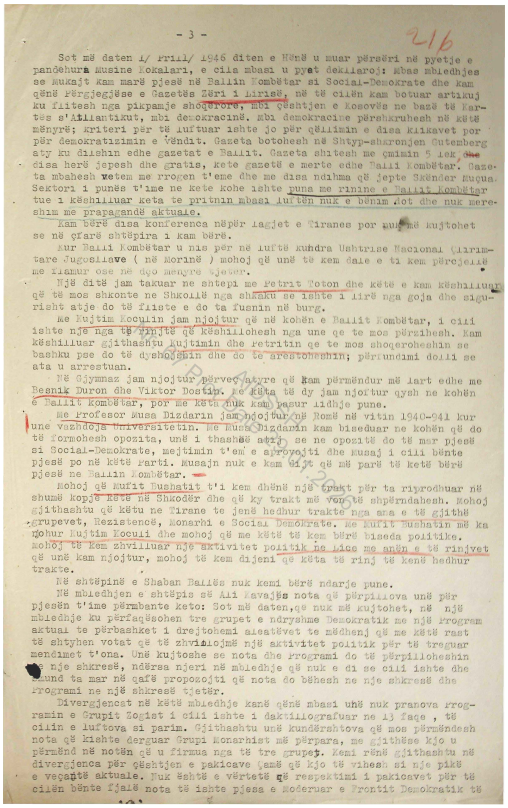
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 4

MEDIA ITEMS #1

- 3 -

216

Sot më daten 1/ Prill/ 1946 diten e Hënë u muar përsëri në pyetje e pandehura Musine Kokalari, e cila mbasi u pyet deklaroi: Kbas mbledhjes se Mukajt kam marë pjesë në Ballin Kombëtar si Social-Demokrate dhe kam qënë përgjegjëse e Gazetës Zëri i Lirisë, në të cilën kam botuar artikuj ku flitesh nga pikpamje shoqërore, mbi qëndrimin e Kosovës ne baze të Kartës s'Atlantikut, mbi demokracinë. Mbi demokracine përshkruheshi në këtë mënyrë; Kriteri për të luftuar ishte jo për qëllimin e disa kërkavet por për demokratizimin e Vëndit. Gazeta botohesh në Shtyp-shkronjen Gutemberg aty ku dishin edhe gazetat e Ballit. Gazeta shitesh me çmimin 5 lek dhe disa herë jepesh dhe gratis, kete gazetë e merte edhe Ballí Kombëtar. Gazeta mbahesh vetëm me progen t'ene dhe me dina ndihma që jepte Skënder Muçua. Sekteri i punës t'ime ne këte kohe ishte puna me rinine e Ballit Kombëtar tue i këshillúar këta te pritnin mbasi luftën nuk e bënim lot dhe nuk merreshim me propagandë aktuale.

Kam bërë disa konferenca nëpër Lagjet e Tiranes por kurrë nuk kujtohet se në çfarë shtëpira i kam bërë.

Kur Balli Kombëtar u nis për në luftë kundra Ushtrise Nacional Çlirimtare Jugosllave (në Korinë) mohoj që unë të kem dale e të kem përcjellë me flamur ose në dpo menyre njeson.

Një ditë jam takuar me shtepi me Petrit Toton dhe këtë e kam këshilluar që të mos shkonte ne Shkollë nga shkaku se ishte i lirë nga goja dhe sigurisht atje do të filiste e do ta fusnin në burg.

Me Kujtim Kocuin jam njoftur që në kohën e Ballit Kombëtar, i cili ishte një nga të rinjtë që këshillohesh nga une që te mos përzihesh. Kam këshilluar gjithashtu Kujtimin dhe retritin që te mos shoçerohesh se bashku pse do të dyshohesh dhe do te arrestohesh; përfundimi dolli se ata u arrestuan.

Në Gjymnaz jam njoftur përveç atyre që kam përmëndur më lart edhe me Besnik Duron dhe Viktor Dostin. Me këta të dy jam njoftur qysh ne kohën e Ballit Kombëtar, por me këto nuk kam pasur lidhje pune.

Me Profesor Musa Dizdarin jam njoftur në Romë në vitin 1940-941 kur une vazhdoja Universitetin. Me Musa Dizdarin kam biseduar ne kohën që do të formohesh opozita, unë i thashë atij se ne opozitë do të mar pjesë si Social-Demokrate, mejtimin t'em e sqrovojti dhe kusaj i cili bënte pjesë po në këtë parti. Kusajn nuk e kam njjt që në parë të këtë bërë pjesë ne Ballin Kombëtar.

Mohoj që Kuftit Dushatit t'i kem dhënë një trakt për ta riprodhuar në shumë kopje këtë në Shkodër dhe që ky trakt më von të shpërndahesh. Mohoj gjithashtu që këtu ne Tirane të jemë hedhur trakte nga ana e të gjithë grupevet, Rezistencë, Monarhi e Social Demokrate. Me Kuftit Dushatin më ka njohur Kujtim Kocuii dhe mohoj që me këtë të kem bërë biseda politike. Mohoj të kem zhvilluar një aktivitet politik ne Lice me anën e të rinjvet që unë kam njojtur, mohoj të kem dijeni që këta të rinj të kenë hedhur trakte.

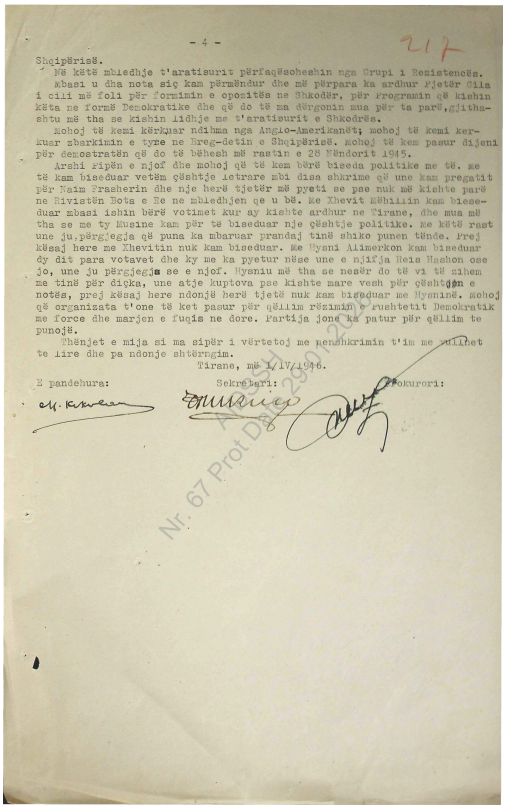
Në shtëpinë e Shaban Ballës nuk kemi bërë ndonje pune.

Në mbledhjen e shtëpis së Ali Kavejës nota që përpiluova unë për pjesën t'ime përmbante këto: Sot më daten,që nuk më kujtohet, në një mbledhje ku përfaqësohen tre grupet e ndryshme Demokratik ne një program aktual te përbashket i drejtohemi aleatëvet te mëdhenj që me këtë rast të shtyhen votat që të zhvillojmë një aktivitet politik për të treguar mendimet t'ona. Unë kujtoshe se nota dhe programi do të përpilloheshin në një shkresë, ndërsa njeri në mbledhje që nuk e di se cili ishte dhe kjo ta mar në qafë propozojti që nota do bëhesh ne një shkresë dhe programi ne një shkresë tjetër.

Divergjencat në këtë mbledhje kanë qënë mbasi unë nuk pranova programin e Grupit Zogist i cili ishte i daktillografuar ne aj faqe , të cilin e luftova si parim. Gjithashtu unë kundërshtova që mos përmëndesh nota që kishte derguar Grupi Monarhist më përpara, me gjithëse kjo u përmënd në notën që u firmos nga të tre grupet. Kemi rënë gjithashtu në divergjenca për çështjen e pakicave çasë që kjo të vihesh si një pikë e veçantë aktuale. Nuk është e vërtetë që respektimi i pakicavet për të cilën bënte fjalë nota të ishte pjesa e moderuar e Frontit Demokratik të

Nr. 67 Prot Dos 2301

MEDIA ITEMS #2

- 4 -

217

Shqipërisë.

Në këtë mbledhje t'aratisurit përfaqësoheshin nga Grupi i Rezistencës.

Mbasi u dha nota siç kam përmëndur dhe më përpara ka ardhur fjetër Cila i cili më foli për formimin e opozitës ne Shkodër, për programin që kishin këta ne formë Demokratike dhe që do të na dërgonin nus për ta parë,gjithashtu më the se kishin lidhje me t'aratisurit e Shkodrës.

Mohoj të kemi kërkuar ndihma nga Anglo-Amerikanët; mohoj të kemi kerkuar zbarkimin e tyre ne Dreg-detin e Shqipërisë. Mohoj të kem pasur dijeni për demostratën që do të bëhesh më rastin e 28 Nëndorit 1945.

Arshi ripën e njof dhe mohoj që të kem bërë biseda politike me të. Me të kam biseduar vetëm qështje letrare mbi disa shkrime që une kam pregatit për Naim Frasherin dhe nje herë tjetër më pyeti se pse nuk më kishte parë ne Rivistën Nota e Ne ne mbledhjen që u bë. Me Xhevit Nëhiliin kam biseduar mbasi ishin bërë votimet kur ay kishte ardhur ne Tirane, dhe mua më tha se me ty Musine kam për të biseduar nje qështje politike. Me këtë rast une ju,përgjegja që puna ka mbaruar prandaj tinë shako punen tënde. Prej Kësaj here me Xhevitin nuk kam biseduar. Me Tyrnj Alimerkon kam biseduar dy dit para votavet dhe ky me ka pyetur nëse une e njifja Reis Nushen one jo, une ju përgjegja se e njof. Hysniu më tha se nesër do të vi të xihem me tinë për diçka, une atje kuptova pse kishte mare vesh për qështjen e notës, prej kësaj here ndonjë herë tjetë nuk kam biseduar me Hysninë. Mohoj që organizata t'one të ket pasur për qëllim rëzimin e ruchtetit Demokratik me force dhe marjen e fuqis ne dore. Partija jone ka patur për qëllim te punoj#.

Shënjet e mija si ma sipër i vërtetoj me nenshkrimin t'im me dulhet te lire dhe pa ndonje shtërngim.

Tirane, më 1/IV/1946.

E pandehura: Sekretari: Prokurori:

Nr. 67 Prot Dos 2301

INFORMATION

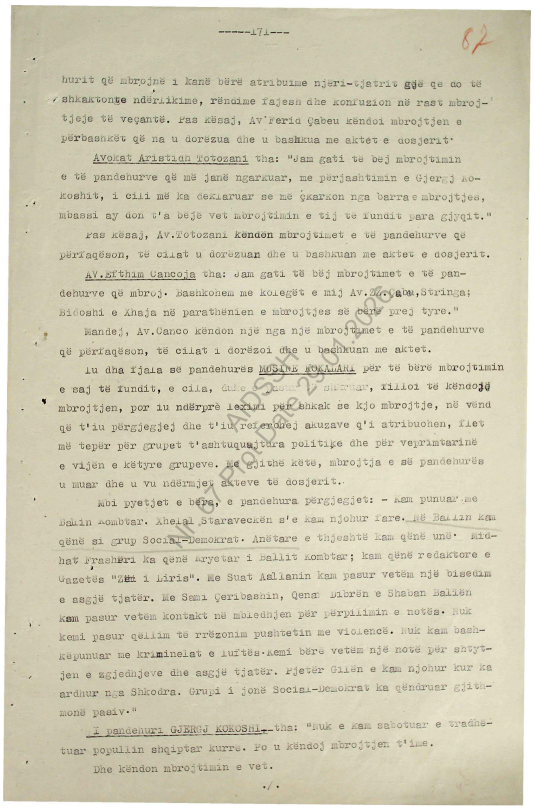
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 5

MEDIA ITEMS #1

-----171---

87

hurit që mbrojnë i kanë bërë atribuime njëri-tjetrit gjë që do të shkaktonte ndërlikime, rëndime fajesh dhe konfuzion në rast mbrojtjeje të veçantë. Pas kësaj, Av'Ferid Qabeu këndoi mbrojtjen e përbashkët që na u dorëzua dhe u bashkua me aktet e dosjerit.

Avokat Aristidh Totozani tha: "Jam gati të bej mbrojtimin e të pandehurve që më janë ngarkuar, me përjashtimin e Gjergj Kokoshit, i cili më ka deklaruar se më çkarkon nga barra e mbrojtjes, mbasi ay don t'a bëje vet mbrojtimin e tij të fundit para gjyqit."

Pas kësaj, Av.Totozani këndon mbrojtimet e të pandehurve që përfaqëson, të cilat u dorëzuan dhe u bashkuan me aktet e dosjerit.

Av.Sfthim Cancoja tha: Jam gati të bëj mbrojtimet e të pandehurve që mbroj. Bashkohem me kolegët e mij Av.Zoto,Stringa; Bidoshi e Xhaja në parathënien e mbrojtjes së cdo prej tyre."

Mandej, Av.Canco këndon një nga një mbrojtimet e të pandehurve që përfaqëson, të cilat i dorëzoi dhe u bashkuan me aktet.

Ju dha fjala së pandehuri MOLINE KOKALARI për të bërë mbrojtimin e saj të fundit, e cila, [illegible], rifilloi të këndojë mbrojtjen, por lu ndërpre leximi për shkak se kjo mbrojtje, në vend që t'iu përgjigjej dhe t'iu referohej akuzave q'i atribuohen, flet më tepër për grupet t'ashtuquajtura politike dhe për veprimtarinë e vijën e këtyre grupeve. Në çdithë këto, mbrojtja e së pandehurës u mua dhe u vu ndërmjet akteve të dosjerit.

Mbi pyetjet e bëra, e pandehura përgjegjet: - Kam punuar me Enver Hoxhën. Aheiqi Staravecrën s'e kam njohur fare. Në Bashkim Kam qënë si grup Social-Demokrat. Anëtare e thjeshtë kam qënë unë. Medhat Frasheri ka qenë Aryetar i Ballit Kombtar; kam qënë redaktore e Gazetës "Zëri i Lirisë". Me Suat Asllanin kam pasur vetëm një bisedim e asgjë tjatër. Me Semi Qeribashin, Qemal Stërën e Shaban Hallën kam pasur vetëm kontakt në mbledhjen për përpilimin e notës. Nuk kemi pasur qëllim të rrëzonim pushtetin me violencë. Nuk kam bashkëpunuar me kriminelat e luftës. Kemi bërë vetëm një notë për shkyetjen e mjedhjeve dhe asgjë tjatër. Rjetër Gllën e kam njohur kur ka ardhur nga Shkodra. Grupi i jonë Social-Demokrat ka qëndruar gjithmonë pasiv."

I pandehuri GJERGJ KOKOSHI tha: "Nuk e kam sabotuar e tradhëtuar popullin shqiptar kurrë. Po u këndoj mbrojtjen t'ime.

Dhe këndon mbrojtimin e vet.

-/-

ISC Doc 23 001

INFORMATION

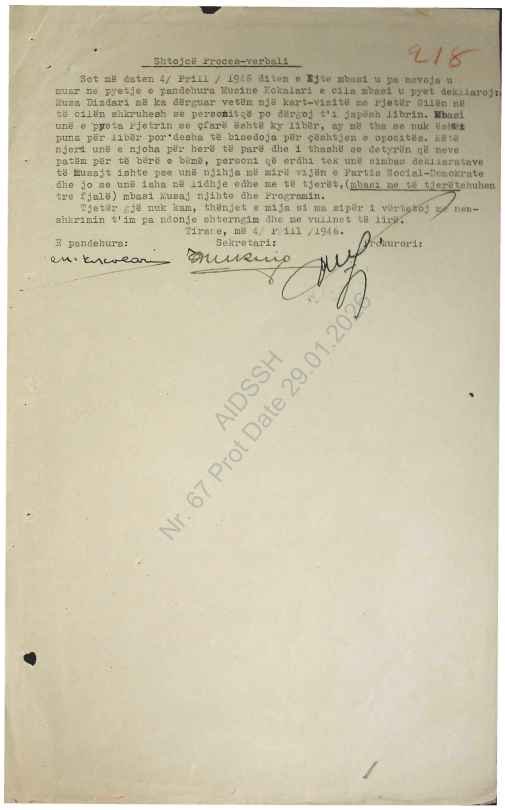
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 6

MEDIA ITEMS #1

Shtojcë Proces-verbali

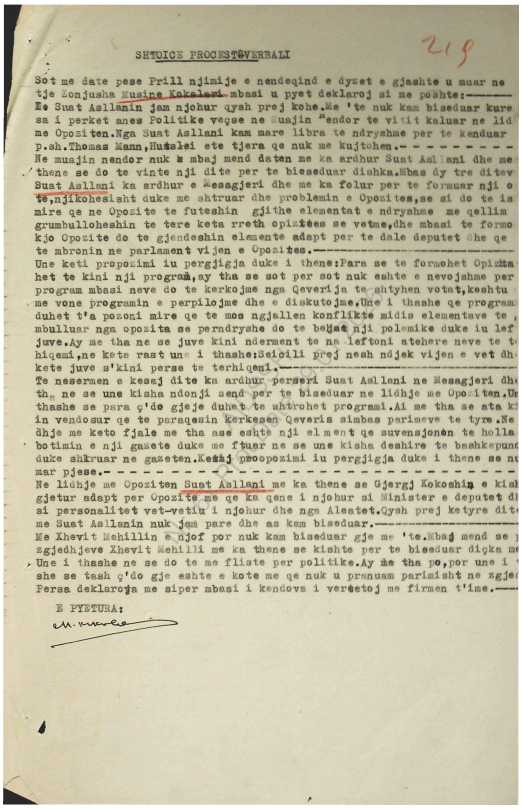
218

Sot më daten 4/ Prill / 1946 diten e Xjte mbasi u pa nevoja u
muar ne pyetje e pandehura Musine Kokalari e cila mbasi u pyet deklaroj:
Musa Dizdari më ka dërguar vetëm një kart-vizitë me fjetër Gilën në
të cilën shkruhesh se personiteti po dërgoj t'i japësh librin. Mbasi
unë e pyeta fjetrin se çfarë është ky libër, ay më tha se nuk është
puna për libër por desha të bisedoja për çështjen e opozitës. Këtë
njerë unë e njoha për herë të parë dhe i thashë se detyrën që neve
patëm për të bërë e bëmë, personi që erdhi tek unë simbas deklaratave
të Musajt ishte pse unë njihja më mirë vijën e Partis Social-Demokrate
dhe jo se unë isha në lidhje edhe me të tjerët,(mbasi me të tjerëtshuhen
tre fjalë) mbasi Musaj njihte dhe Programin.
Tjetër gjë nuk kam, thënjet e mija si ma sipër i vërtetoj me nen-
shkrimin t'im pa ndonje shternegim dhe me vullnet të lirë.
Tirane, më 4/ Prill /1946.

E pandehura: Sekretari: Prokurori:

AIDSSH
Nr. 67 Prot Date 29.01.2020

MEDIA ITEMS #2

SHTOICE PROCES-VERBALI

219

Sot me date pese Prill njimije e nendeqind e dyzet e gjashte u muar ne
tje konjusha Musine Kokalari mbasi u pyet deklaroj si me poshte:——
Ee Suat Asllanin jam njohur dysh prej kohe.Me 'te nuk kam biseduar kure
sa i perket anes Politike veçse ne muajin "endor te vitit kaluar ne lid
me Opoziten.Nga Suat Asllani kam mare libra te ndryshme per te kenduar
p.sh.Thomas Mann,Huxslei ete tjera qe nuk me kujtohen.- - - - - - - - -
Ne muajin nendor nuk k mbaj mend daten me ka ardhur Suat Asllani dhe me
thene se do te vinte nji dite per te biseduar dishka.Mbas dy tre ditev
Suat Asllani ka ardhur e Mesagjeri dhe me ka folur per te formuar nji o
te,njikohesisht duke me shtruar dhe problemin e Opozites,se si do te is
mire qe ne Opozite te futeshin gjithe elementat e ndryshme me qellim
grumbulloheshin te tere keta rreth opizites se vetme,dhe mbasi te formo
kjo Opozite do te gjendeshin elemente adapt per te dale deputet dhe qe
te mbronin ne parlament vijen e Opozites.——
Une keti propozimi iu pergjigja duke i thene:Para se te formohet Opizita
het te kini nji program,ay tha se sot per sot nuk eshte e nevojshme per
program mbasi neve do te kerkojne nga Qeverija te shtyhen votat,keshtu
me vone programin e perpilojme dhe e diskutojme.Une i thashe qe program
duhet t'a pozoni mire qe te mos ngjallen konflikte midis elementave te
mbulluar nga opozita se perndryshe do te bejmë nji polemike duke iu lef
juve.Ay me tha ne se juve kini ndërment te na leftoni atehere neve te t
hiqemi,ne kete rast une i thashe:Seicili prej nesh ndjek vijen e vet dh
kete juve s'kini perse te terhiqeni.——
Te nesermen e kesaj dite ka ardhur perseri Suat Asllani ne Mesagjeri dh
th, ne se une kisha ndonji send per te biseduar ne lidhje me Opoziten.Un
thashe se para q'do gjeje duhet te shtrohet programi.Ai me tha se ata k
in vendosur qe te paraqesin kerkesen Qeveris simbas parimeve te tyre.Me
dhje me keto fjale me tha ase eshte nji element qe suvensjonon te holla
botimin e nji gazete duke me fjuar ne se une kisha deshire te bashkepun
duke shkruar ne gazeten.Kesaj propozimi iu pergjigja duke i thene se n
mar pjese.- -
Ne lidhje me Opoziten Suat Asllani me ka thene se Gjergj Kokoshin e kis
gjetur adapt per Opozite me qe ka qene i njohur si Minister e deputet d
si personalitet vet-vetiu i njohur dhe nga Aleatet.Qysh prej kohe dit
me Suat Asllanin nuk jam pare dhe as kam biseduar.——
Me Xhevit Mehillin e njof por nuk kam biseduar gje me 'te.Mbaj mend se
zgjedhjeve Xhevit Mehilli me ka thene se kishte per te biseduar dicka m
Une i thashe ne se do te me fliste per politike.Ay me tha po,por une i
she se tash q'do gje eshte e kote me qe nuk u prenuam parimisht ne zgje
Persa deklarova me siper mbasi i kendova i vertetoj me firmen t'ime.——

E PYETURA:

INFORMATION

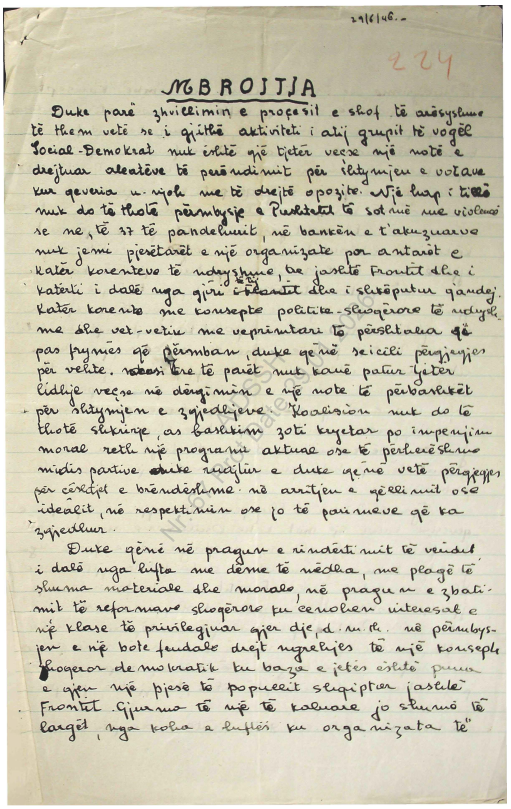
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 7

MEDIA ITEMS #1

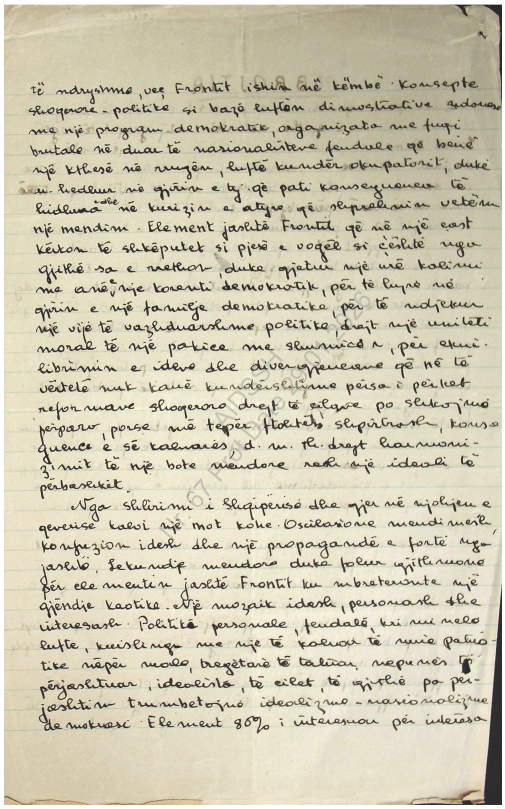
MBROJTJA

Duke parë zhvillimin e proçesit e shof të arsyshme të them vetë se i gjithë aktiviteti i atij grupit të vogël Social-Demokrat nuk është një tjetër veçse një notë e drejtuar aleatëve të paanshmit për shtymjen e votave kur gjenia u-njoh me të drejtë opozitë. Një hap i tillë nuk do të thotë përmbysje e Partisë të sot në me violence se ne, të 27 të pandehurit, në bankën e akuzuarve nuk jemi përfaqësuë e një organizate por antarët e katër korenteve të ndryshme, ba jashtë Frontit dhe i katërti i dalë nga gjiri i Frontit dhe i shkëputur qëndrojë katër korente me koncepte politike-shoqërore të ndryshme dhe vet-vetiu me veprimtari të përshtatura që pas fyesës që përmban, duke qenë secili përgjegjës për veten. Asnjëri prej të parët nuk kanë patur fjalën lidhje veçse në dëgjimin e një note të përbashkët për shtymjen e zgjedhjeve. Koalicion nuk do të thotë shkirje, as bashkim zoti kryetar po inpenjim moral rreth një programi aktual ose të përbashkët midis partive duke mujtur e duke qenë veta përgjegjës për çështjet e brendëshme në antijen e qëllimit ose idealit, në respektimin ose jo të paqmeve që ka zgjedhur.

Duke qenë në pragun e rindërtimit të vendit i dalë nga lufta me dëme të mëdha, me plagë të shumta materiale dhe morale, në pragun e zbatimit të reformave shoqërore në emrin interesat e një klase të privilegjuar gjer dje, d.m.th. në përmbysjen e një bote feudale drejt ngritjes të një koncepti shoqëror demokratik ku baza e jetës është puna e gjen një pjesë të popullit shqiptar jashtë Frontit. Gjumë të një të koalicioni jo shumë të largët, nga koha e luftës ku organizata të

ARCHIVE

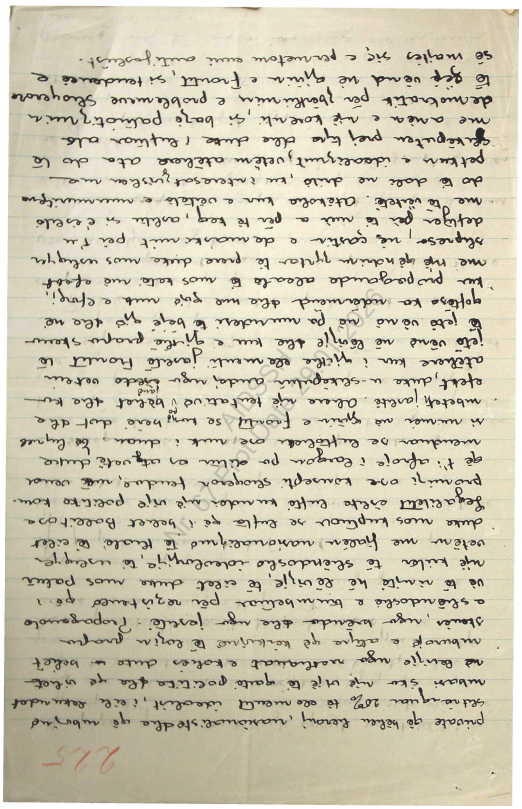
MEDIA ITEMS #2

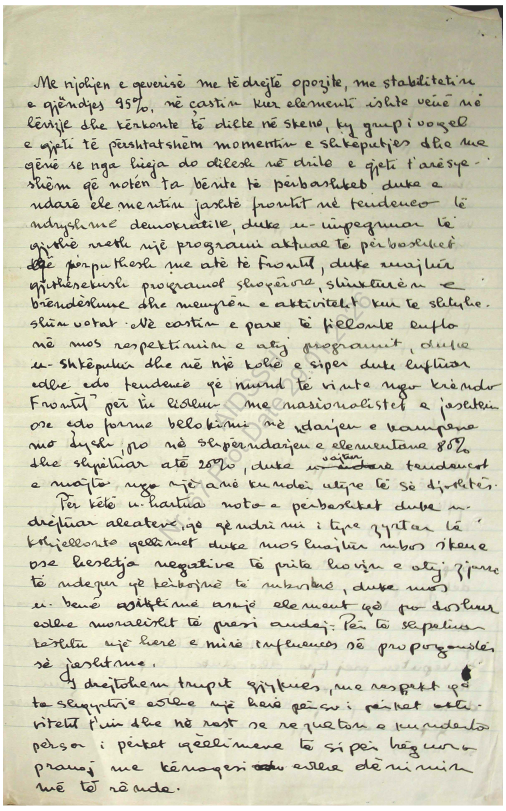
të ndryshme, veç Frontit ishin në këmbë. Koncepte shoqëror-politike si bazë luftën dinostitutive sodovare me një program demokratik, organizata me fuqi brutale në dorë të nacionalistëve feudalë që bënë një kthesë në mugën, luftë kundër okupatorit, duke u-kodhur në gjirin e tyj që pati konsekuencat të lidhura me kuizin e atyre që shpreheshin vetëm një mendim. Element jashtë Frontit që në një cast këtun të shkëputet si pjesë e vogël si çështje nga gjithë sa e rrethon, duke gjetur një më kolcinë me arsye koncepti demokratik, për të lupë në gjirin e një familje demokratike, për të ndjekur një vijë të vazhdueshme politike, drejt një unitet morale të një patice me shumicë, për ekuilibrimin e ideve dhe divergjencave që në të vërtetë nuk kanë kundërshtime pëisa i përket reformave shoqërore drejt të cilave po shkojnë përpara, porse më tepër Hoxhës shpirtërore, konsequence e së kaluarës, d.m.th. drejt harmonizimit të një bote mendore rreth një ideali të përbashkët.

Nga shkrimi i shqipëruse dhe gjer në njohjen e gevecise kaloi një mot kohe. Oscilacione mendimesh konfuzion ideje dhe një propagandë e fortë nga jashtë, sekundoje mendore duke polur gjithmonë për elementin jashtë Frontit ku mbretëronte një gjendje kaotike. Një mozaik ideash, personash dhe interesash. Politikë personale, feudalë, kri mi nëlo luftë, kuisling me një të koalicion të nuse patriotike nëpër mollo, bregëtarë të taktikës, reprenës të përjashtuar, idealista, të cilat, të gjithë po përjashtim trumbetojnë ideologjinë nacionalizëm demokracë. Element 80% i interesuar për interesa

MEDIA ITEMS #3

MEDIA ITEMS #4

INFORMATION

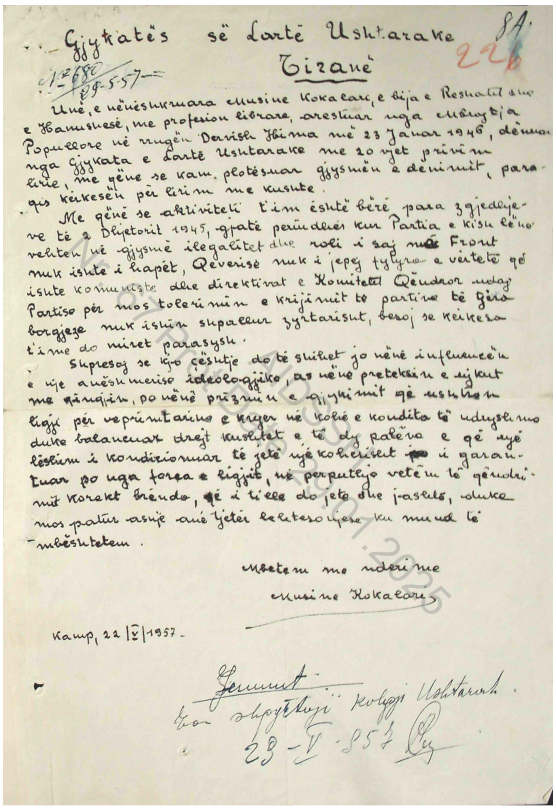
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 8

MEDIA ITEMS #1

Gjykatës së Lartë Ushtarake
Tiranë

Unë, e nënshkruara ermsine Kokalari, e bija e Reshatit dhe e Hamushesë, me profesion librare, arrestuar nga ekzekutoja Popullore më ringën Dardha Zhima më 23 Janar 1946, dënuar nga Gjykata e Lartë Ushtarake me 20 vjet privim lirie, me gjithë se kam plotësuar gjysmën e dënimit, parashtroj këtë kërkesën për lirim me kusht.

Me gjithë se aktiviteti im është bërë para çlirimit dhe pas çlirimit deri në Dhjetorin 1945, gjatë periudhës kur Partia e Klasa Punëtore ishte në qeverisje ilegalitet dhe roli i saj në Front mbi ishte i kufizuar, Qeverisë nuk i jepej tërësisht e vërteta që ishte komunistë dhe direktivat e Komitetit Qëndror mbajë Partisë për mos tolerimin e krijimit të partive të ndryshme borgjeze mbi ishin shpallur jashtëligjshëm, bëra gjithçka që kërkesa të mos dilnin parasysh.

Shpresoj se kjo çështje do të shihet jo nëpër influencën e një anësh mendimi ideologjiko, as nëpër pretekstin e mjaftueshëm gjendjen, po nëpër prizmin e gjykimit që ushtrohet ligjit për veprimtarinë e krejt në kohë e kundërt të udhëzimeve duke balancuar drejt kushtet e të dy palëve e që nga kështu i kundërshmar të jetë në koherencë i garantuar po nga forca e ligjit, në përputhje vetëm të gjendjes korrekt bindje, që i lëre do jetë dhe jashtë, duke mos patur asnjë dritë jetën kontakte me mundë të mbështeten.

Nënshtetem me nderime
Ermsine Kokalari

Kamp, 22/X/1957.

Dërgohet
Gjykatës Kolegji Ushtarak
28-V-958

ARCHIVE http://Archivebeta.Sakhrit.com

INFORMATION

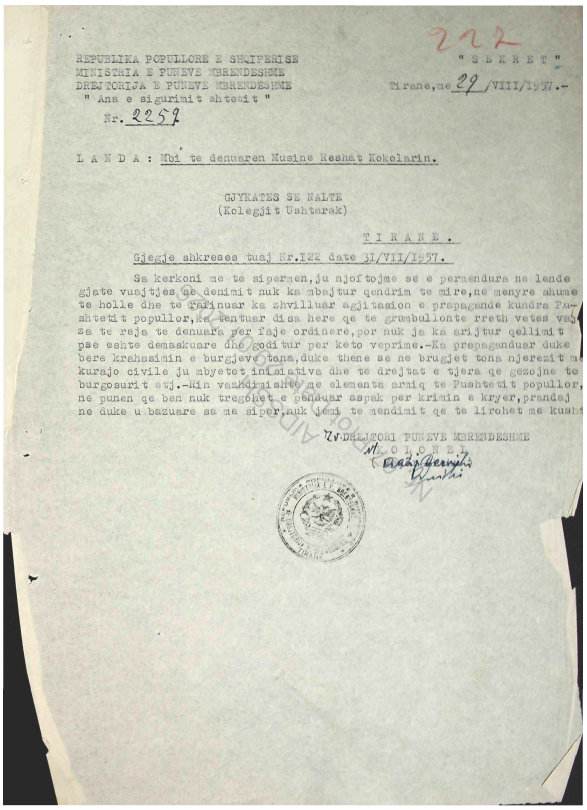
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 9

MEDIA ITEMS #1

REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPERISE
MINISTRIA E PUNEVE MBRENDESHME
DREJTORIJA E PUNEVE MBRENDESHME
" Ana e sigurimit shteti t "
Nr. 2257

"S E K R E T"
Tirane, me 29/VIII/1957.-

L A N D A : Mbi te denuaren Musine Reshat Kokolarin.

GJYKATES SE NALTE
(Kolegji t Ushtarak)

T I R A N E .

Gjegje shkresen tuaj Nr.122 date 31/VII/1957.

Sa kerkoni me te sipermen, ju njoftojme se e perneendura ne lende gjate vitit 1956 ka mbajtur qendrim te mire, ne menyre shume te holle dhe te ...inuar ka zhvilluar agjitacion e propagande kunder Pushtetit popullor, ka ...ntuar disa here qe te grumbullonte rreth vetes vaj... Za te reja te denuara per faje ordinere, por nuk ja ka arritur qellimit pse eshte denaskuare dhe ...odi bur per keto veprime.-Ka propaganduar duke bere krahasimin e burgjeve tona, duke thene se ne burgjet tona njerezit m... kurajo civile ju mbyetet inisiativa dhe te drejtat e tjera qe gezojne te burgosurit etj.-Kin vazhdimisht ne elementa armiq te Pushtetit popullor, ne punen qe ben nuk tregohet e penduar aspak per krimin e kryer, prandaj ne duke u bazuare se ne siper, nuk jemi te mendimit qe te lirohet me kush...

Z.V.DREJTORI PUNEVE MBRENDESHME
M. ...O L O N E J

INFORMATION

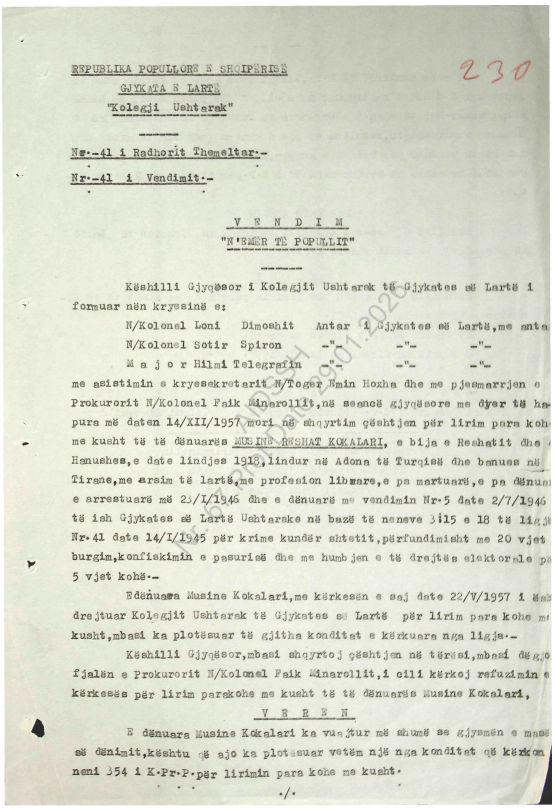
No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 10

MEDIA ITEMS #1

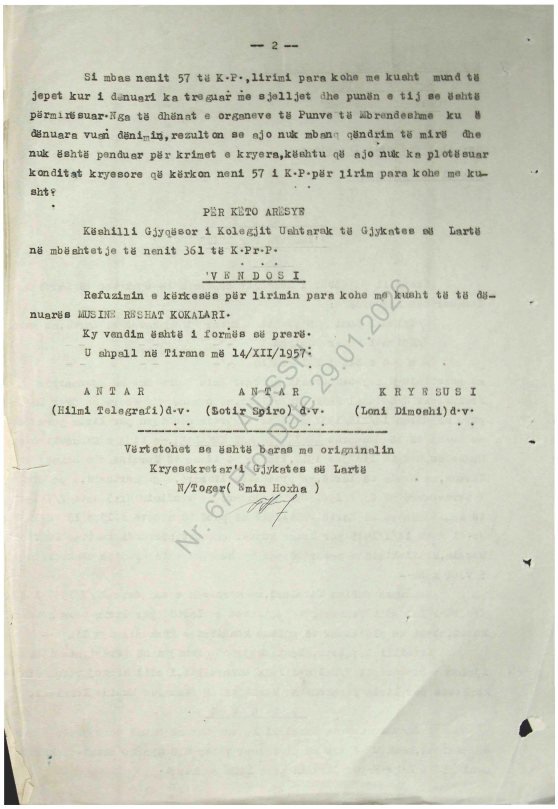
REPUBLIKA POPULLORE E SHQIPËRISË
GJYKATA E LARTË
"Kolegji Ushtarak"

Nr.-41 i Radhorit Themeltar.-
Nr.-41 i Vendimit.-

V E N D I M
"NË EMËR TË POPULLIT"

Këshilli Gjyqësor i Kolegjit Ushtarak të Gjykatës së Lartë i formuar nën kryesinë e:
N/Kolonel Loni Dimoshit Antar i Gjykatës së Lartë,me anta
N/Kolonel Sotir Spiron -"- -"- -"-
M a j o r Hilmi Telegrafin -"- -"- -"-
me asistimin e kryesekretarit N/Togar Emin Hoxha dhe me pjesmarrjen e Prokurorit N/Kolonel Faik Minarollit,në seancë gjyqësore me dyer të hapura më datën 14/XII/1957,mori në shqyrtim çështjen për lirim para koh me kusht të të dënuarës MUSINE RËSHAT KOKALARI, e bija e Reshatit dhe Hanushes,e datë lindjes 1918,lindur në Adona të Turqisë dhe banues në Tirane,me arsim të lartë,me profesion libmare,e pa martuarë,e pa dënu e arrestuarë më 23/I/1946 dhe e dënuarë me vendimin Nr.5 datë 2/7/1946 të ish Gjykatës së Lartë Ushtarake në bazë të neneve 3 i 15 e 18 të ligj Nr.41 datë 14/I/1945 për krime kundër shtetit,përfundimisht me 20 vjet burgim,konfiskimin e pasurisë dhe me humbjen e të drejtës elektorale p 5 vjet kohë.-
Edënuara Musine Kokalari,me kërkesën e saj datë 22/V/1957 i ësh drejtuar Kolegjit Ushtarak të Gjykatës së Lartë për lirim para kohe m kusht,mbasi ka plotësuar të gjitha konditat e kërkuara nga ligja.-
Këshilli Gjyqësor,mbasi shqyrtoj çështjen në tërësi,mbasi dëgjo fjalën e Prokurorit N/Kolonel Faik Minarollit,i cili kërkoj refuzimin e kërkesës për lirim parakohe me kusht të të dënuarës Musine Kokalari,
V E R E N
E dënuara Musine Kokalari ka vuajtur më shumë se gjysmën e masë së dënimit,kështu që ajo ka plotësuar vetëm një nga konditat që kërkon neni 354 i K.Pr.P.për lirimin para kohe me kusht.
./.

MEDIA ITEMS #2

— 2 —

Si mbas nenit 57 të K.P.,lirimi para kohe me kusht mund të jepet kur i dënuari ka treguar me sjelljet dhe punën e tij se është përmirësuar.Nga të dhënat e organeve të Punve të Mbrendeshme ku ë dënuara vuan dënimin,rezulton se ajo nuk mban qëndrim të mirë dhe nuk është penduar për krimet e kryera,kështu që ajo nuk ka plotësuar konditat kryesore që kërkon neni 57 i K.P.për lirim para kohe me kusht.

PËR KËTO ARSYE

Këshilli Gjyqësor i Kolegjit Ushtarak të Gjykatës së Lartë në mbështetje të nenit 361 të K.Pr.P.

V E N D O S I

Refuzimin e kërkesës për lirimin para kohe me kusht të të dënuarës MUSINE RËSHAT KOKALARI.
Ky vendim është i formës së prerë.
U shpall në Tirane më 14/XII/1957.

A N T A R A N T A R K R Y E S U S I
(Hilmi Telegrafi)d.v. (Sotir Spiro) d.v. (Loni Dimoshi)d.v.

Vërtetohet se është barna me origjinalin
Kryesekretari Gjykatës së Lartë
N/Togar(Emin Hoxha)

INFORMATION

No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.

Media 11

MEDIA ITEMS #1

MEDIA ITEMS #2

INFORMATION

No additional information is available for this media.

TRANSCRIPT

No transcript is available for this media.